

ŠTAJERSKI GOSPODAR

Ercheint jeden Samstag — Verlag und Schriftleitung: Marburg (Drau), Badgasse 6 — Ruf 25-67 — Bezugspreise: In der Ostmark: vierteljährlich RM 1.20 einschl. 9 Rpf Postgebühr; im Altreich: RM 1.20 einschl. 9 Rpf Postgebühr, zuzüglich 18 Rpf Zustellgebühr. — Postscheckkonto Wien Nr. 55 030

Nr. 27 - IV. Jahrgang

Marburg a. d. Drau, Samstag, 8. Juli 1944

Einzelpreis 10 Rpf

Razlike med zavezništvi

Velika Britanija je v tej vojni žrtvovala svoje male zaveznike brez pomisleka — Zmaga „zaveznikov“ bi pomenila smrt neodvisnosti in svobode malih narodov Evrope — Vzgleđna napram svojim zaveznikom je edinole Velika Nemčija

Kmalu bo minulo pol desetletja, odkar je Velika Britanija skupno s takratno liberalistično Francijo izsilila sedanjo vojno. Nemčija je hotela s Poljsko na miren način urediti zadevo mesta Danzig in takozvanega poljskega koridorja, toda Anglija, ki je bil moččen vzpon Führer-jeve Nemčije vedno hujši poper, je z vso iznajdljivostjo njene stare diplomacije iskala vzroka za vojno z Nemčijo.

Häuserkämpfe in der Normandie

In einem Dorf im Kampfraum Tilly beobachtete ein **SS**-Panzergranadier von der Ecke eines Hauses aus die Dorfstraße, auf der feindliche Pak in Stellung zu gehen versucht. Gleich werden einige Sprenggranaten aus der Kanone des in Deckung stehenden deutschen Panzers die Feindstellung zerschlagen.

SS-PK-Kriegsber. Pachnicke (Sch.).

V to svrhu je dala Poljski svečano obljubo, da bo branila njeno neodvisnost in integriteto njenega ozemlja. Oblastniki v Varšavi so spričo angleške obljube takorekoč znoreli in zgodilo se je, da so začeli omalovaževati stvarne nemške predloge za rešitev uvodoma omenjenih vprašanj. Poljska je imela v žepu angleške garancije in varšavski mogotci so si mislili, da to že zadostuje za slučaj, ako bi prišlo do spopada z Nemčijo. Poljaki so bili prvi narod v tej vojni, ki so se prepričali na lastni koži, koliko je verjeti svečanim obljubam Velike Britanije. Poljaki v svoji zaslepljenosti niso uvideli, da jih je Anglija izkoristila za začetek vojnega viharja, ki naj bi se odigral daleč od angleškega otoka in po možnosti brez prelivanja »dragocene« angleške krvi. V dobrih osemnajstih dneh je bila Poljska kot vojaška sila in država zlomljena, njena vlada pa je romala v emigracijo, kjer se je nadaljevala nesramna igra Anglije s Poljaki in njihovimi političnimi prizadevanji.

Postopanje Velike Britanije z malimi zavezniki je bilo prav nazorno tudi v vprašanju male Grčije. Da je bila Velika Britanija tista sila, ki je razpihala nasprotstva med Grčijo in takratno fašistično Italijo, je neovrgljivo dejstvo. Anglija je od nekdanj skrbela vedno za to, da je podpihovala razna nasprotstva v svojih interesnih področjih. Ker v Sredozemskem prostoru ni trpela mogočne Italije, je morala Grčija vzeti na ramena breme angleškega nasprotovanja proti Italiji. Grčija je to uslugo Veliki Britaniji plačala s potoki krvi in uničenjem svojih mest, vasi, valute in začasne neodvisnosti. Anglija je torej žrtvovala Grčijo brez pomisleka, kakor je na severu žrtvovala Poljsko. Tudi Grčija je imela v žepu angleške garancije. Kakor pa Anglija ni poslala Poljski na pomoč niti enega samega letala, da bi vsaj simbolično pokazala dobro voljo, tako tudi ni poslala v obrambo Grčije niti ene svoje vojne ladje. Če so se pred angleškimi lukami prikazale angleške vojne ladje, je bilo to zgolj v zaščito angleških interesov. Spopadu z Italijani so se Angleži takrat izogibali v svojem znanem stremjenju po štednji svojih pomorskih sil.

Angleško garancijo je imela tudi Romunija, čije zunanjo politiko je znani Titulescu popolnoma podredil hotenju Velike Britanije. V odločilnem trenutku so odpovedale angleške garancije, in tako je moral tudi romunski narod, izdan od svojih takratnih političnih prvakov, okusiti grenkobo splošne revizije vseh svojih odnošajev do inozemstva.

Ti trije primeri torej dokazujejo neovrgljivo, da je Anglija velika v obljubah, pritlikava

Deutsche Marineartillerie bei Cherbourg

Ring vom Feind eingeschlossen, völlig auf sich selbst gestellt, stehen die Küstenbatterien unserer Marineartillerie im Raum von Cherbourg in schwersten Abwehrkämpfen gegen weit überlegene Land-, Luft- und Seestreitkräfte des Gegners. Große Erfolge konnten sie in diesem harten Ringen erzielen. Drei feindliche Kreuzer wurden von ihnen versenkt und eine große Anzahl weiterer feindlicher Einheiten schwer beschädigt. — Unsere Zeichnung zeigt eine deutsche Küstenbatterie im Kampf mit feindlichen Seestreitkräften.

PK-Zeichnung: Kriegsber. Friedel (Sch.).

pa v izpolnjevanju svojih zavezniških dolžnosti. Angleška takozvana perfidija ali nesramnost se pa zlasti v tej vojni ni pokazala samo tako, da je Anglija pustila svoje zaveznike kratkoma na cedilu in da jim je nato še pokazala hrbet. V teku sedanje vojne je v nešteti primerih dokazala, da je uničevanje bivšega zaveznika, kakor je bila n. pr. Francija, sestavni del njene vojne politike. Bombardiranje francoskih, belgijskih in holandskih mest je za angleško pojmovanje povsem »naravna stvar«. V teh deželah se nahaja nemška vojska, ki brani evropsko celino. Kaj briga Anglijo življenje Francozov, kaj njihova bivališča in imetje?! Da so bili baš ti isti Franozi nekoč zavezniki Anglije, jih pri terorističnih poletih nad Francijo niti ne moti pri obstreljevanju civilnih beguncev in kmetovalcev na polju. Anglija ne pozna izven svojih interesov ničesar na svetu. Zavezništva so le instrumenti njene perfidne politike, in ta zavezništva so zamišljena tako, da imajo krvaveti in žrtvovati samo zavezniki Velike Britanije v lastno škodo in v korist sejmarske Anglije.

Povsem drugače tolmači zavezništvo nemški narod. Beseda »Treue um Treue« (zvestoba za zvestobo) Nemcu ni prazen pojem, temveč geslo brezkompromisnega izpolnjevanja prevzetih obveznosti. Ta brezkompromisnost izvira iz nemškega značaja. Ko je bil Molotov 1. 1941 v Berlinu postavil Führerju znane zahteve glede morskih ožin, Bolgarije, Romunije in baltskih držav vključno Finske, se je Führer zavzel za interese držav, ki niso bile niti formalne zaveznice Nemčije. Führer je dobro vedel, da bi pomenilo v tem oziru vsako nemško koncediranje Sovjetski Uniji začetek konca neodvisnosti in svobode vseh imenovanih narodov. V interesu teh malih držav, ki tvorijo nekake predstraže na vzhodu, je Führer, zavedajoč se poslanstva Velike Nemčije napram malim narodom, odklonil boljševiske zahteve in tako dokazal pred vsem svetom pojmovanje Nemčije v življenjskih vprašanjih malih narodov. Nemški vojski branijo danes v Karpatih in Moldaviji tako slovaško, kakor tudi madžarsko in romunsko ozemlje pred grabežljivostjo boljševikov. Nemške divizije se upirajo v Baltiku sovjetskim naporom, poplaviti Estonsko, Letonsko in Litvansko. Ravno te dni pa je bilo znova zapečaten nemško-finsko vojno zavezništvo kot prispevek Nemčije za borbo, ki jo vodi Finska za svoj obstanek in za svojo življenjsko obliko. Velika Nemčija je dala s svojo gmotno in vojaško pomočjo malim zaveznikom v tej vojni nešteti dokazov svoje zavesti kot vodilna evropska velesila. Nemčija kot avtoritarna država pošilja vso razpoložljivo pomoč demokratični Finski, da bi jo obvarovala pogina v sovjetskem suženstvu. Nič ne moti Nemčije dejstvo, da je Finska demokratična država in da gresta v notranji politiki vsaka svojo pot: vojno zavezništvo proti skupnemu sovražniku ju veže v boju do dokončne zmage. Ravno v slučaju Finske se je izkazala vsa perfidija Anglije. Ko se je Finska v zimski vojni 1. 1940 upirala sovjetski premoči, so v Angliji, ki še takrat ni bila zaveznica Sovjetije, pretakali krokodilske solze za Finsko in jo celo podžigali, naj se ne vda. Ti isti Angleži, ki so se takrat v svojem tisku kar cedili občudovanja za junaštvo male Finske, so letos podžigali malo Finsko h kapitulaciji, ker bi to prijal interesom anglo-sovjetske politike. Anglija nima nikake politične morale, nima nikakega sramu. Anglija ne pozna idealov, pred očmi ima samo interese. Tem interesom žrtvuje vse, kar ji pride pod roke. Mali narodi so bili v računih Velike Britanije same lutke in igračke. Evropski narodi so medtem spoznali, kdo je prijatelj, kdo sovražnik. Spoznali so razlike med zavezništvom in občutli so te razlike na lastni koži. To spoznanje je dra-

„V 1“- težki udarci za Anglijo

Angleški notranji minister Morrison v ognju javne kritike — V angleški javnosti rastejo razprave o nemškem tajnem orožju

Kakor poroča nemški tisk na podlagi informacij iz Lizbone, se nahaja angleški notranji minister Morrison že več dni v ognju angleške kritike, ker neče podati nikake izjave o tajnem nemškem orožju »V 1«. Večina angleških listov ga napada več ali manj ostro. To je pa tudi razumljivo. Londonski listi prejemaajo toliko vprašanj v obliki pisem, telefonskih razgovorov in telegramov, nanašajoč se na »V 1«, da je uredništvom nemogoče odgovoriti v zadevi, ki bi morala ostati sicer tajna. Kampanja angleškega tiska je povsem razumljiva. Churchill je za dobo treh tednov pomiril angleško javnost, ko je 23. februarja v Spodnji zbornici izjavil: »Če bo Nemčija uporabljala novo orožje, bomo imeli primerno protiorožje.« Prebivalci Južne Anglije pa čutijo sedaj na svoji lastni koži, da obljubljenega angleškega protiorožja od nikoder ni. Dejansko uporabljena sredstva so ostala brez uspeha, in to je glavni vzrok molka angleške vlade. Angleška vojnuska služba Intelligence Service je leto dni vohunila, da bi pridobila za Anglijo podlage glede novega nemškega orožja. Te podlage bi Anglija nujno potrebovala za izdelavo načrtov za protiorožje. »Intelligence Service« je dobil napadne informacije. Na polju poročevalske bitke so Angleži torej doživeli veliko blamažo. Sprito te blamaže jim je preostalo samo pobijanje nemškega tajnega orožja s klasičnimi sredstvi moderne letalske vojne: s protiletalsko artilerijo, zapornimi baloni in lovci. Flak in zaporni baloni niso učinkovali, sicer bi bilo na angleškem otoku nastalo huronsko vpitje veselja. Tako so preostali samo še lovci. Proti »V 1« so vpostavili Angleži brodoglav novih lovcv »Tempest«, obenem pa tudi brodoglav tipa »Spitfire« in »Typhoon«. Ti lovci letijo v skupinah od pet do

deset letal v smeri proti Rokavskemu zalivu, od koder je pričakovati nemško krilno bombo. Edini izglede za uspeh imajo samo tako, ako spoznajo prihod bombe od spredaj. V tem trenutku koncentrirajo ogenj na bombe ob spredaj. Ako jih je pa »V 1« preletela višje, nimajo nikakega izglede več, ker je ne morejo dohiteti. V kolikor se jim posreči eno izmed teh bomb zbiti v morje, se potem delijo z uspehom. Ta način pobijanja nemškega orožja je pa mimo tega zelo nevaren. Lovci morajo izstreljevati svoje projekte na bombo zelo iz bližine. Obstaja tedaj nevarnost, da jih »V 1« pri eksploziji v zraku vsled ogromnega pritiska raztrga. Tako je V 1 pred par dnevi uničila več angleških lovcv.

Angleški narod se dobro zaveda, da lovci ne pomenijo nikake prave rešitve proti V 1. Centav kroži nad Južno Anglijo na stotine hitrih lovcv in čeprav mečejo anglosaški bombniki na tisoče ton bomb na domnevane štartne naprave V 1, letijo nemške povračilne bombe redno na Južno Anglijo, ker povzročajo požare in razdejavanja.

Za kulisami, ki jih pa Morrison skrbno tišči skupaj, se razvijajo ostri boji med generalkomandami in politiki glede načina razpravljanja o nemškem tajnem orožju. Južnoangleški narodni poslanci in žurnalisti zahtevajo svobodo kritike, da bi tako vsaj nekoliko odprli ventil narodne jeze, generali — zlasti pa Eisenhower — pa nočejo takih javnih razprav iz razumljivih razlogov. Angleži so sedaj radi V 1 v velikih skripah. Ne morejo se pozivati na človečanske momente, ker takih momentov tudi ni bilo pri bombardiranju Nemčije i ostale celine. Krivda Anglije glede teroriziranja civilnega prebivalstva je tako velika, da se v tako nevarno igro ne more spuščati nikdo, najmanj pa angleška vlada.

Nevtralna kritika zavezniških načrtov za bodoči svetovni red

Iz Berna poročajo: V Ženevi se v zadnjem času zopet govori o nekem »svitanju« Društva narodov. V zvezi s tem pojavom komentira švicarski tisk neko izjavo, ki jo je nedavno podal Churchill v Spodnji zbornici. V tej svoji izjavi je Churchill podal neke fundamentalne linije anglo-ameriškega »načrta za bodočo organizacijo sveta«. Vse polno starih oboževalcev Ideje Društva narodov je še med zaveznicami, ki bi tako restavracijo nekdanjega Društva narodov pozdravili, toda sprito smernic, ki sta jih v tem pogledu izdala London in Washington, se jih že oprijemata skepsa in skrajna rezerviranost. London in Washington sicer ne govorita več o »Društvu narodov«, toda to že diši po stari, nesposobni in zlomljivi Ligi narodov. Kritiki anglosaških načrtov so mnenja, da se dete v ničemer ne razlikuje od matere. Glede organizacije predvidevata Anglija in Amerika zopet dve instituciji: Svet DN in skupščino DN. V svetu bi bržčas imeli paradirati samo Anglija in Amerika z ali brez Sovjetije. Zraven pa bi životala onemogla skupščina. V tej skupščini bi se potem trenirali zastopniki malih narodov v dolgih govorih, ki jih svet itak ne bi upošteval. Glavno besedo bi imele samo velesile, ki sploh ne bi dopuščale nikakega ugovora s strani manjših ali malih držav.

V zvezi z omenjenim svitanjem DN piše glavni urednik lista »Basler Nachrichten«, Nationalrat der Oeri, ki je bil osebno član mnogih komisij Društva narodov, sledeče:

»Trajna ne bo nobena svetovna mirovna organizacija, ako se bo najozje pridrževala statusu 1. 1944, kakor se je nekoč pridrževala stara

Liga verzajskega statusa iz 1. 1919. Nikdo ne more predvidevati, ali bo sedanja razdelitev moči v desetih, dvajsetih letih še obstojala in ali bodo današnji zavezniški takrat stali še na isti strani barikade kot 1. 1944. Konjunktura moči prihajajo in odhajajo. Kdor hoče trajen mir, se ne sme opirati na te konjunktura, temveč mora skrbeti za to, da bo aktualni mir, ki naj konča drugo svetovno vojno, tudi pameten. Sicer tudi najlepši statut Društva narodov ne bo rešil sveta pred tretjo svetovno vojno. Hic Rhodus, hic saltus«

HRABRI SPODNJEŠTAJERCI

Za hrabro vedenje pred sovražnikom so bili odlikovani z odlikovanjem Eisernes Kreuz II. Klasse: Gefreiter Josef Kolleritsch iz Ortsgruppe Jahring, Kreis Marburg-Land; Gefreiter Josef Planitz iz Ortsgruppe Trifail-Süd, Kreis Trifail; Gefreiter Johann Deschelak in Gefreiter Alois Jesa oba iz Ortsgruppe Zellnitz, Kreis Marburg-Land; Gefreiter Franz Kukowetz iz Puchdorfa, Ortsgruppe Mörtendorf, Kreis Pattau; Gefreiter Fritz Schocher iz Stockenhammer-ja, Ortsgruppe Tüchern, Kreis Cilli in Franz Platzer iz Frattendorfa pri Absbergu.

* Konec gaullistične letalske skupine na vzhodni fronti. Iz gaullističnih virov prihajajo poročila, da je skupina gaullističnih letalcev, ki so bili vpostavljeni na vzhodni fronti v boju zoper Nemčijo, doživela toliko izgub, da so jo morali dvakrat obnoviti in izpopolnjevati z moštvom in aparati. Sedaj so pa izgube teh letalcev tako oslabilo ta oddelek, da so ga morali umakniti iz fronte.

goceni prispevek za moralno obrambo Evrope proti plutokratsko-boljševiški grabežljivosti. V skupnem naporu z Nemčijo bodo radi tega mali in veliki narodi Evrope odbili grozečo nevarnost plutokratsko-boljševiške hegemonije, dokler ne bo na bojišču izvojevana poslednja častna bitka.

Druck und Verlag: Marburger Verlags- und Druckerei-Ges. m. b. H. — Verlagsleitung: Egon Baumgartner, Hauptschriftleiter: Friedrich Golob, alle in Marburg/Drau, Badgasse 8

Zur Zeit für Anzeigen die Preisliste Nr. 3 vom 10. April 1943 gültig. Ausfall der Lieferung des Blattes bei höherer Gewalt oder Betriebsstörung gibt keinen Anspruch auf Rückzahlung

Bitka v Italiji in Normandiji

Srditost bojov je opazati zlasti v Italiji, po zadnjih poročilih pa tudi v Normandiji
Neprestano delovanje povračilnega orožja „V 1“

Po poročilu, ki ga je nemško vrhovno poveljstvo izdalo 29. junija, je sovražnik v Normandiji razširil svoje močne napade skoraj v širini 25 kilometrov. Zelo srditi so boji zlasti v področju jugozapadno Caena. Sovražnik je imel najtežje izgube na ljudeh in materialu. Ena sama oklopniška edinica je uničila pri tem 53 sovražnih tankov. Zapadno od reke Orne so se krvavo zrušili z artiljerijo pripravljeni sovražni sunki. V področju Cherbourg se držijo številna naša oporišča še nadalje proti sovražni premoči. Luka je porušena, njen vhod pa še vedno zaprt. Pri Kanalskih otokih so nemške pomorske sile potopile sovražnega rušilca. Pri tem so izgubile dvoje lastnih vozil. Nad mostiščem in zasedenim zapadom je bilo uničenih 41 sovražnih letal. — London je sedaj že dva tedna pod neprestanim ognjem povračilnega orožja »V 1«. — Do srditih bojov je prišlo v Italiji južno in jugozapadno od mesta Siena, kjer je sovražnik imel le majhne uspehe. Zapadno od Trasimenskega jezera so beležile naše divizije popoln uspeh, razbijajoč vse sovražne poskuse prodora. — Ameriški bombniki so 28. t. m. napadli Bukarešto. Zbitih je bilo 12 sovražnih letal, med njimi deset štirimotornikov. Ameriški bombniki so istega dne napadli tudi mesto Saarbrücken.

30. junij: V Normandiji je nadaljeval sovražnik ob ogromnih naporih svoje poskuse, odrezati mesto Caen od oskrbovalnih čet, ter ga zavzeti od jugozapada. Ob ogromni vpostavi artiljerije in letalstva je sovražnik najprej pridobil terena, vendar so mu Nemci v protinapadu v bok to ozemlje večinoma zopet iztrgali. Na ostali fronti mostišča so se razbili sovražni napadi vzhodno od reke Orne in pri Trilly-ju. V protinapadu so bili zavrnjeni Amerikanci severovzhodno od mesta St. Lo. V področju Cherbourg so se zrušili sovražni napadi. Od 6. junija do 30. junija je bilo na invazijski fronti uničenih nad 900 sovražnih tankov. — Težki povračilni ogenj orožja »V 1« deluje neprestano nad Južno Anglijo. — Na italijanski fronti so se

razbijali ob obali Ligurskega morja ter pri Sieni srditi boji. Kljub srditosti sovražnih napadov ni beležil sovražnik nikakih pomembnih uspehov. — Močan ameriški bombniški odred je 29. junija napadel v srednji Nemčiji zlasti Magdeburg in Wittenberg. Posamezna sovražna letala so ponoči metala bombe na področja mesta Wien. Nad Reichom in zasedenim zapadom je bilo uničenih 34 sovražnih letal. — Nemške podmornice so uničile troje ladij s 13.000 brt in neko stražno ladjo. Obenem so zbile deset sovražnih letal.

1. julij: Na polotoku Cherbourg so nadaljevale naše čete na najožjem prostoru svoj odpor proti sovražni premoči. Borec se do zadnjega so prizadejale sovražniku težke izgube. Nemški protinapad na obeh straneh reke

Odon je počasi pridobil na terenu. Severovzhodno od St. Lo-a so bili zavrnjeni močni ameriški napadi. Nad mostiščem in nad zasedenim zapadom je bilo uničenih 25 sovražnih letal. — Na zapadnem boku italijanske fronte od obale do Trasimenskega jezera se je sovražniku v zanj krvavem boju posrečilo prodreti v področje južno od mesta Siena. — Močan ameriški bombniški odred je včeraj bombardiral Madžarsko. Zbitih je bilo 13 sovražnih letal.

2. julij: Sovražnik je jugovzhodno od Caena ob najjači artilerijski pripravi dne 1. t. m. nadaljeval svoje poskuse prodora. Ti poskusi so se razbili prav tako kakor pri St. Lo-u. — V Italiji je bilo težišče sovražnih napadov v zapadnem obalnem odseku ter pri Volterra. Naše čete so se spričo sovražnega močnega pritiska umaknile na odsek Cecina. Sovražnik je pridobil na terenu tudi jugovzhodno od Volterra. Pri Sieni in zapadno od Trasimenskega jezera so naše hrabre divizije odbile vse napade ob težkih izgubah za sovražnika.

3. julij: Vsled težkih izgub je sovražnik v Normandiji napadel samo še v jakosti bataljonov. Pri uspešnem odbijanju teh napadov je imel sovražnik visoke izgube. — Nad Londonom je beležilo letalstvo težki povračilni ogenj. — V Italiji je tudi 2. julija besnela obrambna bitka zlasti med obalo in med Trasimenskim jezerom. Naše hrabre divizije so se po celodnevni boju umaknile par kilometrov proti severu. Mesto Siena so očuvale naše čete radi tamkaj se nahajajočih umetnin, tako, da so se prostovoljno in brez sovražnega pritiska umaknile proti severu. Ob Jadranski obali je sovražnik z močnimi silami pritisnil naše varovalne čete do glavne fronte. — Močan ameriški bombniški odred je 2. julija teroriziral mesto Budimpešta. Nemško-madžarska obramba je uničila pri tem 45 sovražnih letal, med njimi 34 štirimotornikov.

4. julij: V Normandiji so bili odbiti močni sovražni napadi ob zapadnem boku mostišča, kjer je sovražnik po trdih bojih le na nekaterih mestih vdrl v naše črte. Nemško le-

Karte von der Invasionsfront

Scherl-Bilderdienst-M.

Karte Kampffront Italien

Scherl-Bilderdienst-M.

Stopnjevanje bojev na vzhodu

Velike in krvave izgube boljševikov v menjajočih se napadih in protinapadih

Po zadnjih poročilih, ki jih je izdalo nemško vrhovno poveljstvo, je beležiti stopnjevanje srditost bojev na vzhodni fronti. Slika vojnega dogajanja na vzhodu se je razvijala v preteklem tednu kakor sledi:

29. junij: V srednjem odseku vzhodne fronte so pridobili sovjeti v teku srdite obrambne bitke na nekaterih mestih nekaj terena. Posadki mest Bobrujsk in Mogilev sta se trdno upirali sovražni premoči. Vzhodno od srednje in gornje Berezine ter južno od Polocka še trajajo težki boji s prodirajočimi boljševiki. Jugovzhodno od Polocka so se izjalovili opetovani sovražni napadi ob velikih izgubah za boljševike. Nemško letalstvo je posegalo učinkovito v boje na zemlji ter je prizadejalo sovražniku težke človeške in materialne izgube. Nemško-finske lahke pomorske sile so v Finskem zalivu obstreljevale sovjetske baterije na otoku Narvi ter potopile neko sovražno stražno ladjo.

30. junij: V sredini vzhodne fronte se odigravajo srditi boji. Nemške čete so med Sluckom in Bobrujskom na nekaterih mestih zaustavile sovražne napadalne konice. Pri Borisovu in jugozapadno od Polocka so se razvili srditi boji s sovražnimi napadalnimi skupinami. Letalstvo je razbijalo sovražne pehotne in motorizirane kolone. Jugozapadno od Polocka so se tudi včeraj zrušili vsi sovražni napadi ob krvavih izgubah za sovražnika. V Beli Ruteniji je bilo v učinkovitih bojih uničenih 342 banditskih taborišč in 936 bunkerjev. Boljševiki so beležili 7700 mrtvih, 5300 ujetnikov, razun tega pa so izgubili mnogo orožja in živeža.

talstvo je pred normansko obalo uspešno bombardiralo sovražno zbiranje ladij. — Nad Londonom leži še vedno težki povračilni ogenj. — V Italiji je 3. t. m. nekoliko ponehala srditost sovražnega velenapada. Samo na zapadnem obalnem odseku in pri Sieni ter ob Jadranski obali so se vrstili močni napadi. Na zapadni obali je sovražnik pridobil nekaj terena, povsod drugod je bil krvavo odbit. — Ameriški bombniki so metali bombe na področje Belgrada ter na več krajev v Romuniji. Nemško-romunska obramba je zbila pri tem 19 sovražnih letal.

5. julij: V Normandiji je sovražnik pričel ob cesti Bayeux—Caen včeraj zjutraj po težki pripravi z močnim napadom. Sovražnik je bil povsod odbit. Tudi jugozapadno od Tilly-ja so se zrušili številni sunki v našem obrambnem ognju. Ob zapadnem boku mostišča so se razvijali 4. t. m. ves dan težki obrambni boji. Vsi napadi so se izjalovili ob krvavih izgubah za sovražnika. Kjer je vdrl v naše črte, so ga vrgli v protisunkih zopet na njegova izhodišča. Pred normansko obalo je nemško letalstvo potopilo rušilca in trgovsko ladjo s 5000 brt. Neka križarka je bila težko poškodovana. Nad mostiščem in zasedenim zapadom je bilo včeraj uničenih 62 sovražnih letal, med njimi 45 štirimotornikov. — Nad Londonom leži težak povračilni ogenj. — V Italiji je bilo težišče bojev včeraj južno od mesta Arezzo in južno od Siene. Po srditih, menjajočih se bojih je vdrl sovražnik par kilometrov proti severu, prodora pa le ni dosegel. Ob zapadni in vzhodni obalni cesti so naše čete zavrnile vse sovražne napade. — Ameriški bombniki so bombardirali mesto Kronstadt v Romuniji. Zbitih je bilo pet štirimotornikov.

Zu den Kämpfen bei Witebsk und an der Rollbahnpach Smolensk
(Weltbild-Gliese, GD.)

1. julij: V srednjem odseku vzhodne fronte se nahajajo naše čete še nadalje v težkih obrambnih bojih. V mestu Sluck so se razvili poulični boji. Močnejši napadi s pomočjo oklopnikov so se odigravali tudi v področju pri Osipovičih ter pri Borisovu. Ob gornjem teku Berezine ter zapadno in jugozapadno od Polocka so nemške čete ustavile sovražnika v trdih bojih. Letalstvo je učinkovito razbijalo sovražnika v bojih ter mu povzročilo krvave in gmotne izgube.

2. julij: Na srednji vzhodni fronti se upirajo naše hrabre divizije trdovratno sovražni premoči. V področju Slucka so zamogli boljševiki šele po težkih bojih pridobiti terena. Sluck je bil prepuščen sovražniku. Pri Osipovičih so obdržale naše čete svoje postojanke proti vsem sovražnim napadom. Bojne skupine v področju Bobrujska so se prebile k našim glavnim. Ob srednji Berezini se razvijajo težki boji z neprestano navaljujočimi boljševiki. Zapadno od Polocka še traja sovražni pritisk. Jugozapadno in zapadno od Polocka so bili odbiti močni napadi ali pa zaustavljeni v zapadih. Na visokem severu so bili odbiti v trdih bojih številni boljševiški napadi v odseku Kandalakša.

3. julij: Zapadno od Slucka so bili v trdih bojih izjalovljeni močni boljševiški napadi. V področju Osipovičev ter ob srednji Berezini so se umaknile naše divizije v srditih bojih v področju okrog Minska. Istotako so se zrušili močni boljševiški napadi pri Globokojem. Za mesto Polock so se vneli srditi boji. V težkih obrambnih bojih so padli poveljujoči generali General der Artillerie Martinek, General der Artillerie Pfeiffer ter Generalleutnant Schünemann. Nemško letalstvo je pri svojem poseganju v boje na zemlji razbilo številne sovražne tanke, topove in 260 vozil. Težka bojna letala so v pretekli noči bombardirala koncentrično mesto Sluck.

4. julij: Ob srednjem sektorju vzhodne fronte se nadalje stopnjuje srditost bojev. Zapadno od Slucka se menjajo sovražni napadi z našimi protinapadi. Naše hrabre oklopne divizije so sovražnika, ki je prodrl do Železniške proge Baranoviči—Minsk, vrgle

v drznem protinapadu ter ob krvavih izgubah za sovražnika. Boljševiški oklopniki odredi so vdrl v Minsk, prodirajoč še nadalje proti zapadu. Jugovzhodno od Minska se uraljo naši odredi od vseh strani navaljujočemu sovražniku srdito, umikajoč se pri tem proti zapadu. Zapadno od Polocka so bili odbiti opetovani boljševiški napadi. Mesto Polock je bilo po menjajočih se bojih prepuščeno sovražniku. Nemško letalstvo je učinkovito poseglo v boje na zemlji, razbijajoč številne sovražne kolone in uničujoč tanke, topove ter več sto vozil. Ponoči je letalstvo napadalo sovjetske kolodvore, kjer je bilo razrušeno mnogo dovoznega materiala. Obsejni požari in eksplozije so nastali zlasti v Borisovu.

5. julij: Na južnem odseku vzhodne fronte je bilo mesto Kovel v svrhu skrajšanja fronte po načrtu in brez sovražnega pritiska izpraznjeno. V srednjem odseku še trajajo hudi boji za ožino med močvirji v področju Baranovičev in Molodečnega. Vzhodno in severno od Baranovičev so naše čete zaustavile boljševike v težkih bojih. Južno od Minska se borijo naše čete v umiku. Severozapadno od Minska so bili odbiti srditi boljševiški napadi. Tu je bilo od 27. junija do 3. julija uničenih 232 sovražnih tankov. Za mesto Molodečno so se razbili srditi boji. Tudi severovzhodno od Vilne se odigravajo srditi boji s sovjetskimi napadalnimi konicami. Zapadno in severozapadno od Polocka so se zrušili sovražni napadi ob krvavih izgubah za sovražnika. Nemško letalstvo je ponoči koncentrično bombardiralo Minsk, kjer so opazili številne velepožare. Nad Kirkenesom so zbili 26 sovražnih letal v letalskih bojih.

Trideset vojnih členov za nemški narod

Člen 27.

Cilj naše politike in našega vojnega vodstva je, da bo nemški narod svoboden ter vsestransko življenja in razvoja zmožen. Ta cilj mora osigurati naša generacija z bojem in trdim delom. Stvari ležijo tako, da se dosego tega cilja ne more preložiti na pozneje. To nam bo ali uspelo, ali pa ne bo nikdar doseženo.

Reichspropagandaminister dr. Goebbels je v pričujočem vojnem členu iznesel iste misli, kakor jih naglašava vedno in povsod pod njegovim vodstvom stoječa propaganda, to je, da je usmerjeno vse, kar delamo, v izbojevanje svobode ter življenja in razvoja zmožnega življenja. Ker smo od naših zunanjih sovražnikov napadeni in prisiljeni v to vojno ravno radi tega, da bi se nam odvzelo svobodo in razvoja zmožen obstoj kot narod, se rešitev te zadeve res ne more preložiti. Današnji rod je prisiljen, da opravi to nalogo, pa naj zahteva in stane še tako hude boje. Neštokrat naglašeno dejstvo, da gre nemškemu narodu v tej vojni za vse, to se pravi, da bomo naš cilj ali dosegli, ali pa izgubili še to, kar imamo, ne da bi kedaj koli dosegli svobodo in razvoja zmožno življenje, nam narekuje, kaj nam je storiti. Vpostaviti moramo vse svoje sile v boj in delo, ne da bi klonili pred težavami in trdotami, ki so s tem povezane, da zmagamo v tej vojni. Zmaga nam pa prinese vse, kar zaslužujemo.

Zatemnitev od 10. do 17. julila od 22. do 4. ure

Nemško-finska vojna

Zveza do zmage!

Finski ministrski predsednik Linkomies je potrdil dogovor med nemško in finsko vlado — Finci ostanejo gospodarji v svoji hiši

V nedeljo je imel finski ministrski predsednik Linkomies po radiu govor, ki je veljal vsemu finskiemu narodu. V svojem govoru, ki ga radi obsebnosti s prostorom ne moremo objaviti v celoti, je finski ministrski predsednik uvodoma ugotovil, da se finska vojska bori sedaj že četrty teden neprestano z boljševiki. Pod pritiskom sovražne premoči so se finske čete umaknile na splošno črto, lipuri-Vuoksen. Čim bolj pa se obramba približuje srcu Finske, tem bolj se je v vojski zbudil duh zimske vojne. Finska vojska je sovražnika v epetovanih napadih odbila ter mu kljub premoči prizadejala težke izgube.

Boji so bili trdi — tako je izvajal Linkomies — kakor še nikdar poprej. Obramba Karelije in Finske je zahtevala in še zahteva težke žrtve. Najdražje, kar imamo, življenje naših mladih, moramo vreči v tehtnico, dragoceno zemljo in cvetoča polja smo morali žrtvovati.

Finski ministrski predsednik je nato izjavil, da se mora finski narod boriti za svobodo in neodvisnost, sicer bi moral nujno kapitulirati. Po kapitulaciji bi diktiral sovražnik mir, ki se ne bi oziral niti na najelementarnejše pravice finskega naroda. Narod se mora radi tega boriti, dokler razpolaga s svojimi silami. Toda Finska potrebuje za svoj boj pomoči. Finska potrebuje orožje in čete. Edina dežela, ki bi lahko pomagala in ki tudi hoče pomagati, je Nemčija. Čeprav se Nemčija nahaja sama v gigantski borbi, — tako je govoril Linkomies — nam je dajala orožje in drug važni material. Ravno tako važna je bila pomoč z živžem. V tem trenutku potrebujemo brezpogojno la in čim večji izmeri vojaško pomoč za obrambo proti boljševiki velenapadu. Tokrat se tudi ne borimo sami. Tehnično dobro opremljene nemške čete so se takoj postavile ob našo stran. Te čete imajo svoj delež pri izgubah, prizadejanih sovražnemu letalstvu in oklopnim odredom. Nemčija se je tudi nadalje zavezala, da bo nudila vsako možno vojaško pomoč. Uspeh naše obrambe je izključno možen s pomočjo nemškega vojnega materiala. Ker se sovražniku počemu predati na milost ali nemilost, nimamo druge izbire kakor borbo. Finska — tako je ugotovil Linkomies — je odločena, boriti se ob strani Nemčije kot nemški zaveznik proti Sovjetski Uniji. Z ozirom na pomoč, ki nam jo daje Nemčija, je razumljiva dolžnost Finske, položiti orožje šele po sporazumu z Nemčijo.

Linkomies je nadalje omenil, da so tudi finski socialdemokratje uvideli, da je treba zbrati vse sile za borbo, obenem pa sprejeti pomoč za to svrhu.

Na žalost pa so Zedinjene države v tistem trenutku, ko se nahaja naš narod v odločilnem razdobju svoje borbe za obstanek, prelomile svoje diplomatske odnose do Finske. Finska ni kriva, da se je korak za korakom slabilo oficijelno razmerje Zedinjenih držav do Finske. Ker so diplomatski interesi vsled interesov velesil brez naše kvičde prekinjeni, nam še preostaja tolažba, da so Zedinjene države ravno tako kakor Anglija leta 1940 priznale naše pravo, boriti se proti iz vzhoda prihajajočega napada, ki je ogrožal naš narodni

obsto. Amerika in Anglija sta nas celo pozivali, naj se ne vdamo.

Ministrski predsednik Linkomies je končal svoja izvajanja s sledečimi besedami: „Finska je demokratska država. Niti za las se ne odmaknemo od starodavnega in v naših tleh zakoreninjenega demokratskega reda. Ta red branimo v borbi, ki nam jo je vsilil sovražni napad. Mi smo in ostanemo gospodarji v lastni hiši. Pred nami so še težke preizkušnje. Sprejemamo jih kot svobodni možje brez strahu in v zavesti naše odgovornosti pred bodočnostjo. Bog blagoslovi domovino!“

Nemčija ne zapusti nobenega zaveznika

„Zvestoba za zvestobo“ je načelo nemške zunanje politike

„Deutsche diplomatische Korrespondenz“ je te dni postavila Finsko kot vzgled v borbi za evropsko svobodo. Omenjena poluradna korespondenca navaja uvodoma, da je finski ministrski predsednik Linkomies s svojim govorom ustvaril kristalnočisto situacijo. Izginila je obenem megla vseh intrig, ki so jih predli sovražniki Finske. Narod in vlada na Finskem se zavedata, da nimata druge izbire kakor kapitulacijo in s tem likvidacijo, ali pa boj vse dotlej, dokler ne bosta zajamčeni neodvisnost in svoboda finskega naroda. Finski ministrski predsednik Linkomies je povedal vse glede prispevka, ki ga je dala Nemčija in ga še daje za osvobodilno vojno Finske.

Nemška poluradna agencija ugotavlja: Kdor ne pusti Nemčije na cedilo, ga tudi ona ne zapusti. Kdor se hoče boriti za svojo svobodo in nacionalno eksistenco, bo našel podporo Nemčije. To načelo je proglasil nemški zunanji minister že v spomladni letošnjega leta, ko so hoteli sovražniki Romunijo potegniti zvičajno iz skupne fronte. Finska je nov dokaz za to, da je laž sleherni beseda, ki sta jo Churchill in Roosevelt kedarkoli izpregovorila glede evropske svobode. Finska je demokratska država. Z nemške strani ni bilo k temu pripomniti: Rame ob rami se borijo z Nemčijo narodi in države raznih notranjepolitičnih sistemov za svojo svobodo in bodočnost, predvsem pa za mirno, srečno svobodno Evropo. Nemško-finski odnosi so že tri leta izpostavljeni najtežjim preizkušnjam, izvirajočim iz dejstva, da je Nemčija avtoritarna, mala Finska pa demokratska država. V tej skupni borbi na življenje in smrt se nista vmešavali v notranje zadeve drugega. Tako bosta Nemčija in Finska tudi v bodoče spoštovali ena napram drugi obstoječo notranjo strukturo. Ne samo v duhu vojnega zavezništva, temveč v duhu svobodne odločitve in razumevanja za življenjsko pravo in posebnost malih in velikih narodov Evrope so se vršili razgovori v Helsinkiju. V tem duhu je Nemčija obljubila svojo pomoč in v tem duhu jo je Finska tudi sprejela.

Zedinjenih držav Severne Amerike je sklenila v svrhu političnega pritiska na Argentinijsko gospodarske sankcije proti imenovani ibero-ameriški državi.

□ Obsedno stanje v Turčiji. Turški parlament je sprejel zakonski osnutek, s katerim se podaljša obsedno stanje v pokrajinah Istanbul, Dardanele in Odrin za nadaljnjih šest mesecev.

□ Prvi kolhozi na Siciliji. Komunistični kmetijski minister zasedenega dela Italije, Gullo, je izjavil v Palermu, da so napravili na Siciliji prve poskuse s sistemom kolhozov. To je prvo uradno naznanilo o uvedbi agrarnega komunizma v zasedeni Italiji, medtem ko na drugi strani Anglo-Amerikanci v množini kupujejo delnice raznih podjetij.

□ Dewey republikanski kandidat za predsedniške volitve v Zedinjenih državah. Republikanska stranka je izvolila guvernerja zvezne države New York, Thomas Dewey-ja, kandidatom za predsedniške volitve. Pri glasovanju je Dewey dobil vse glasove razen enega, ki je padel na generala Mac Arthurja, poveljnika operacij v Pacifiku. Dewey je na zborovanju stranke izjavil, da sprememba predsednika januarja prihodnjega leta ne bi spremenila ničesar v sedanjih vojni politiki Zedinjenih držav. Demokratska stranka, ki ji pripada sedanjí predsednik Roosevelt, za enkrat še ni postavila svojega kandidata.

□ Grandi-ja bi radi sodili. Bonomi-jeva vlada je pozvala bivšega člana velikega fašističnega sveta in bivšega italijanskega poslanika v Londonu, Grandi-ja, da bi se javil pred novim odborom, ki vrši čiščenje bivših fašističnih grehov. Grandi-ja dolžijo, da se je udeležil pohoda v Rim leta 1922, in soudeležbe pri državnem udaru leta 1925. Izjavlja se, da živi Grandi na Portugalskem in da bi lahko prišel pred preiskovalni odbor. Ta zahteva je zanimiva v toliko, da ga sedanja vlada Južne Italije kljub soudeležbi pri Badoqlijevi izdaji ne pardonira, temveč bi mu kljub temu rada zavila vrat. Antifašisti pač nimajo uvidevnosti in smisla, najmanj pa poznajo hvaležnost.

□ »Nemčija je nepremagljiva.« Do te ugotovitve je prišel romunski list »Porunca Vremii« z oziroma na junaštvo, ki so ga Nemci izkazali v obrambi Cherbourga. Nemška zgodovina pozna sicer poraze v vojnah, ne pozna pa nikakšne kapitulacije. List zaključuje, da je narod, ki se že pet let nad vse junaško bojuje, sploh nepremagljiv.

□ Johnston pri Stalinu. Predsednik trgovske zbornice Zedinjenih držav Severne Amerike, Eric Johnston, potuje po nalogu Roosevelta po Sovjetski Uniji. Med drugim je v Kremlju obiskal tudi Stalina, ki ga je sprejel ob navzočnosti Molotova in ameriškega poslanika v Moskvi, Harrimana. Gre za ameriško-sovjetsko trgovske posle.

□ Beneš je zahteval teroristični napad na Bratislavo. To trditev je v slovaškem parlamentu dokazal zastopnik ministrskega predsednika Aleksander Mach, in sicer na podlagi virov, ki jih je dobil iz nevratnih dežel. Beneš je kot vodja čeških emigrantov v Londonu prosil in predlagal angleškemu vojnemu vodstvu, da bi bombardiralo glavno mesto Slovaške iz političnih razlogov, ker mu ne gre v račun, da vlada na Slovaškem mir in red. Pri tem je v Bratislavi izgubilo življenje 200 oseb, kar je zakrivil Beneš, ki ei je že z organizacijo znane umora Heydricha zaslužil svoje »priznanje« pri takozvanih zaveznikih. Mach je med drugim izjavil, da bo slovaška vlada morebitne slične žrtve med nedolžnimi ženami in otroki Slovaške masčevala s preganjanjem židov in sličnih Benešu naklonjenih elementov.

□ Deseti terorski letalski napad na Niš. Anglo-Amerikanci so nedavno deseti napadli Niš z eksplozivnimi in zažigalnimi bombami. Bombe so padle večinoma na mestne predele ter na periferijo mesta ter zahtevale veliko žrtev med civilnim prebivalstvom. Na takozvani »Krivi travnici«, ki leži daleč izven mesta, so vrgli največje število bomb, ker je prebivalstvo ravno tam iskalo zaščito.

□ Osebnost ujetega nečaka angleškega kralja. V Londonu potujejo poročila, da je padel v nemško ujetništvo nečak angleškega kralja. Gre za najstarejšega sina in dediča lorda Harewooda, glavarja ene najbogatejših angleških družin, ki je bila dvignjena v plemiški stan začetkom minulega stoletja. Lord Harewood je poročen z edino sestro sedanjega angleškega kralja Jurija, takozvano princezo Royal in sicer od leta 1922. Lord Harewood je bil dalje časa osebni adjutant kralja. Posestva, ki so last družine Harewood, obsegajo nad 30.000 orolov.

POLITIČNE BELEŽKE

□ Winston Churchill — oče letalskega terorja. Angleški minister za letalstvo je obelodanil te dni zelo poučne in zanimive številke, ki jasno kažejo, da se je Anglija že več let pred izbruhom sedanje vojne pripravljala na vojno. Ta ugotovitev je potrebna tembolj, ker Angleži sicer vedno zatrjujejo, da jih je sedanja vojna glede vojne produkcije »iznenadila«. Kakor je sedaj izjavil minister Stafford Cripps, je producirala Anglija leta 1936 baje samo 1830 letal na leto, leta 1938 se je to število dvignilo že na 2827, leta 1939 na 7490 in leta 1940 na 15.049 letal. Konservativni stranki služeči list »Daily Telegraph« je v zvezi z neko polemiko z lehuristi obenem branil konservativne letalske ministre, češ da so pred vojno storili vse za zadostno oborožitev Anglije v zraku. Silno zaletel

pa se je omenjeni list, ko je zapisal sledeče: »Brez osemkratne pomnožitve letalskega budžeta v štirih letih pred vojno Anglija ne bi bila imela letala, potrebna za bitko v letu 1940.« K temu bi bilo treba še pripomniti, da so konservativci zlasti okrog Winstonu Churchilla sistematično pripravljali letalski teror. Odgovornost za brezštevilne žrtve med civilnim prebivalstvom na evropskem kontinentu nosijo tedaj Churchill in njegovi prijatelji.

□ Angleški morilci v Parizu. V Parizu so koncem preteklega tedna umorili neznani storilci državnega tajnika Lavalove vlade, Philippa Henriot-a. Laval je razpisal 20 milijonov frankov nagrade tistemu, ki bi pomagal izslediti morilce. V Parizu so nalepljeni lepaki, na katerih krivijo Francozi za ta umor Angleže in pristaše generala De Gaulle-a.

□ Ameriške sankcije proti Argentini. Vlada

Slovo od legendarnega junaka

Führer, vojska in narod so se poslovili od tragično preminulega Generalobersta Dietla
V Dietlovem duhu se bo boj nadaljeval do končne zmage

V globoki ponosni žalosti se je preteklo soboto popoldan poslovil nemški narod od legendarnega vojskovodje, Generalobersta Dietla, velikega heroja, ki ga je tragična in neusmiljena usoda iztrgala iz najlepših moških let. Sam Führer je zapustil svoj glavni stan in prihitiel v okvir državnega akta, s katerim sta narod in vojska izkazala velikemu pokojniku poslednjo čast.

Dvorana, v kateri se je vršil sveceni akt, je bila dostojno-resno okrašena. Krsta z zemskimi ostanki Generalobersta Dietla je počivala pred velikim kljukastim križem na rdečem platnu med visokimi piloni. Na krsti je ležala vojna zastava Velike Nemčije, na njej pa jeklena čelada in pokojnikova sablja. Na obeh straneh krste sta stala dva odlikovanca z Viteškim križcem Železnega križa iz vrst planinskih lovcev. Na črnih blazinah sta držala odlikovanja, ki si jih je zaslužil Dietl v vojni in miru. V neposredni bližini krste so stale slavne zastave regimentov, ki jim je poveljeval pokojni Generaloberst.

Tik pred pričetkom žalnega akta, so stopili pred krsto štirje generali z golimi sabljami ter zavzeli častno stražo. Nato so prišli v dvorano pokojnikov sorodniki. Pred krsto so med tem že stali zunanji ministri von Ribbentrop, Großadmiral Doenitz, Reichsführer **Hitler**, Generalfeldmarschall Milch, člani vlade, Reichsleiterji, Gauleiterji, generali vojske, letalstva in Waffen-SS, admirali in drugi predstavniki vojske, stranke in države, hkrati pa tudi vojni atašeji zaveznikov in prijateljskih držav.

Točno ob uri je prišel Führer, kateremu je poprej javil komandant častnega bataljona žalno parado, v dvorano. V njegovem spremstvu je bil še vrhovnega poveljstva nemške vojske, Generalfeldmarschall Keitel. Führer je pristopil nato k sorodnikom, jim stiskal roke ter se nato podal na svoj prostor. Uvod žalnega akta je tvorila žalna koračnica iz »Götterdämmerung«.

Ko so izzvenili poslednji akordi, je stopil pred krsto Generalfeldmarschall Keitel, ki je v preseljivih, moških besedah orisal osebnost Generalobersta Dietla. Poveljeval je njegove poteze značajnosti in predstavljal pokojnika celokupni vojski kot vzor in vzgled. Svoja globoka izvajanja je končal Generalfeldmarschall Keitel s sledečimi besedami: »Führer in nemški narod sta izgubila zvestega služabnika. Preko groba bo zahvala neizbrisno spremljala njegov spomin, spremljala ga bo zahvala za življenje v zvestosti, za življenje, ki je bilo posvečeno Nemčiji in njenemu Führerju. Dietl je bil in ostane blesteč vzor za nas vse. Prav sedaj se hočemo boriti in živeti v njegovem smislu in duhu za našega Führerja in za svobodo Velike Nemčije. Ako se nam to posreči z vso strastno požrtvovalnostjo, bomo najoče povezani s pokojnim tovarišem. Ob tvoji krsti, Generaloberst Dietl, in v tvojem duhu ti prisegamo v tej uri s trdim pogledom na Führerja: »Čim težji je položaj, tem bolj mu zaupamo«.

Ko je končal Generalfeldmarschall Keitel, je pristopil h govorniški tribuni Führer. Z glasom, ki je razkrival globoko ginenost, je Führer izpregovoril sledeče:

»Zelo težko mi je govoriti ob povodu, ki mi ni vzel samo enega izmed najboljših vojakov, temveč tudi enega izmed najzvestejših prijateljev. Vojaške storitve Generalobersta Dietla-a bo vrednotila zgodovina. Njegovo osebnost pa zamore izmeriti samo tisti, ki je bil tako srečen, da jo je v teku mnogih let sam doživel.

Ko sem prvokrat stopil pred tega moža, mi je omogočil v svoji kompaniji prvi vpliv na nemško vojsko. Kot prvi oficir nemške vojske mi je stavil na razpolago svojo edinico, da bi nanjo politično vplival. Uro pozneje, ko sem takrat govoril 3. kompaniji njegovega regimenta, mi je podal ta mož svojo roko in izjavil, da bo odslej moj pristaš. Pri tem je tudi ostalo, leto za letom, najprej v grenkih letih naše borbe, v katerih sem stal kot popolni neznanec pred goro samih težav, ki jih je bilo jedva možno premagati.

To razmerje je ostalo neizpremenjeno, ko je pozneje avanziral v novi vojski in še prav posebej v času, ko je bil poklican igrati tako vodilno vlo-

go, kakor sem jo takrat vsled mojega osebnega poznanja ljudi in s tem tudi vojakov, namenil njemu. Tudi v vojski ni mogoče človeka ločiti od njegovega povsem vojaškega znanja. Koncem koncev je človek v svoji duhovni držbi tisti, ki vodi vojaške zmagovalnosti k uspehu.

Ako sem se nekoč osebno odločil za to, da naj izvrši General Dietl ekspedicijo v Narvik, se je zgodilo to radi tega, ker sem mislil, da sem spoznal v njem tistega moža, ki bo celo to, kar nima nikakega izgleda, končno omogočil potom svojega vernega zaupanja. Četudi stojimo danes v petem vojnem letu čestokrat pred težkimi situacijami, pa vendarle ni nobene izmed teh situacij niti približno primerljati z naročilom, ki sem ga dal takrat dotlej neznanemu nemškemu generalu, naročilo, naj s pešico vojakov sune skozi sovražno pomorsko premoč v luko, naročilo, ki se je zdelo nemškemu narodu neizmerno daleč in v smislu katerega je imel za tedne in mesece pred seboj poskus, to luko ne samo držati, temveč izgraditi pozicijo, v katero bi pozneje prispeli drugi odredi. Odrezan od drugih zvez, brez hrane, brez municije, brez tekega orožja, je stal ta mož z 2500 vojniki, planinskimi lovci in pozneje še 2000 brodolomci, mornarji in mornariškimi oficirji, popolnoma sam pred veliko sovražno premočjo.

Kako je vse to takrat premagal in kako je ta položaj končno obrnil v korist Nemčije, je čudež glede vpostave ne samo velikega vojaškega znanja, temveč tudi človeške osebnosti. Ta človeška kvaliteta je bila pri njem redka zmožnost, ljubezen do vojaka, prizadevanje, posameznika povezati z brezobzirno trdoto, ako je bilo potrebno, tudi v zahtevanju. Generaloberst Dietl je v svoji osebnosti morda najjasneje našel sintezo, biti na eni strani neizprosno trd v zahtevanju, na drugi strani pa se raztopiti v zaskrbljenosti za svoje ljudi. In vsled tega so koncem koncev vsi ti možje, od katerih je moral zahtevati skoraj nemogoče napore, gledali nanj z brezmejno ljubeznijo in spoštovanjem.

S tem je pravzaprav ustvaril tip nacionalsocialističnega oficirja, častnika, ki ni mehkužen v zahtevanju, ni slaboten v postavi ljudi, ki pa točno ve, da v tej borbi ni nobena žrtev prevelika ali dragocena, da se je ne bi doprineslo. Bil je tip tistega oficirja, ki je na eni strani postavljal te trde in najtrše zahteve, na drugi strani pa je oblikoval usodo svojih podrejenih kot njihov pravi prijatelj in oče. nacionalsocialist ne po frazi, temveč po volji, po preudarku in kljub temu tudi po srcu.

Tako sem ga preje osebno vrednotil. Mislim sem, da smem to od njega pričakovati in to je potem tudi držal.

Da sem že iz tega razloga imel osebno zelo ozko razmerje do tega oficirja, je bilo samo ob sebi razumljivo. Za mene je bil prvi oficir nemške vojske, ki je prodril v svet mojih misli ter se mu slepo in brezkompromisno priznal. Zlasti pa sem ga cenil pozneje v času, ko sem bil sam prisiljen zapovedovati zelo težke in trde odločitve.

Ravno v letih 1933. do 1936., ko sem moral vzeti nase s pogledom na nemško bodočnost neizmerni riziko, je bil ta mož neomajno in samo ob sebi razumljivo za menoj. To se je tako nadaljevalo do poslednjih dni.

Ko je bil zadnjič pri meni — na podlagi novega vojaškega položaja na Finskem — je govorilo iz njega tisto brezpogojno zaupanje, da bo tudi v bodoče obvladal vsako situacijo ob vsakih okoliščinah, četudi bi bile to najtežje naloge. Prožet je bil prepričanja, da bo na koncu samo ob sebi razumljivo naša skupna zmagaja, prožet je bil v zavesti, da na svetu sploh ni nikakega velikega uspeha, katerega se ne bi izvajalo ob težkih žrtvah in bolečinah, ter da je treba zavreči mneneje tistih, ki si domišljajo, da je bilo že v naprej ter samo ob sebi razumljivo, predvidevati velike može v svetovni zgodovini in uspeh njihovih dejanj. Generaloberst Dietl je spadal k tistim, ki so čutili, da raste veličina storitve nepretrgoma z njenimi težavami. Tako je sam oblikoval svoje

življenje in tako se je boril za nemški narod in njega bodočnost.

Za mene je bil ta zvesti in draži prijatelj opora, bil je opora predvsem v nemškem oficirskem korpusu. Pripadal je k tistim, ki so pomagali v težkih časih izžarevati zaupanje ter druge utrjevati. Nikoli se mu ne bom mogel za to dosti zahvaliti. Naj bi njegov vzgled napolnil in navdušil mnoge nemške oficirje in generale. Naj bi se vsi neučili biti prav tako trdi kakor v posameznostih dobri, prav tako brezobzirno zahtevati kakor tudi imeti razumevanje za moža in njegove skrbi. Naj bi se predvsem naučili, zlasti v vojnem času pod vsakimi okoliščinami izžarevati zaupanje, da bi tako dvignili k sebi posameznega moža, odbijajoč vsako misel, da bi zamočila borba, za katero stoji ves fanatizem naroda, končati drugače kakor z zmago, povsem enostavno, kakor tudi trenutno izgleda situacija.

To je bilo čudovito na njem, da je v svoji lastni življenjski borbi in pozneje v borbi kot vojak uspešno obvladal številne situacije, v katerih bi bil človek skoraj že obupal in v katerih so mnogi drugi obupali. Tega ni učil samo kot teoretik, temveč je s svojim življenjem dajal vzgled kot eden izmed največjih praktikov noveše nemške zgodovine.

Moje osebno prijateljstvo me radi tega navdaja zlasti bolešno, ako se ga spominjam. Ako se danes poslavljam od tega prijatelja, se to dojača z grenkimi čutili globoko zadetega moža, na drugi strani pa z nezlomljivim fanatizmom, da je tudi ta žrtev na oltarju domovine za nas vse sedaj nova obveznost.

Führerjeve besede so prišle iz najgloblje srca. Ko je končal, so dvignili ob zvokih pesmi o dobrem tovarišu, štirje Oberfeldwebel, sinovi planinskih gauov, Führerjev venec, ogromni aranžman iz planinskih rož in planink. Nato so se povesile zastave, so se dvignile roke in je zazrmel žalni salut 17 topovskih strelcev. V tem trenutku je okrasil Führer krsto z vencem kot zadnji pozdrav zvestemu prijatelju ter obenem v znak globoke zahvale vsega nemškega naroda. Dalje časa je ostal Führer pred posmrtnimi ostanki generala ter se nemo spominjal svojega tovariša. Ko so zadonele himne, so se dvignile misli tja k narodu in Reich-u, za katerega je Generaloberst živel, se boril ter zmagoval. Po končanem državnem aktu so odpeljali krsto na lefeti do bližnjega kolodvora.

Ravno v teh tednih izkušenj in kriz, skrbi in obremenitve, doživljal nemški narod spomin na zmagovalca pri Narviku kot nadejalni simbol: O zmagi in porazu ne odločata masa ali število, temveč edinole duh, hrabrost, požrtvovalnost, vztrajnost, vera in volja do zmage.

□ Sovjetska agentura Tass v Rimu. V Rimu so uredili podružnico uradne sovjetske poročevalnice Tass. V to svrhu so Angli-Amerikanci stavili v Rimu na razpolago kompletno radio-sprejemnico in oddajnico. Delovanje te sovjetske podružnice poročevalnice se seveda ne bo omejevalo samo na vojna poročanja, temveč bo agencija Tass imela pravico širiti komunistično propagando širom Italije. Radio-postaja uživa popolno svobodo, ne da bi jo kontrolirale anglo-ameriške oblasti. Koncesija, ki jo s tem dobi Moskva v Italiji, omogoča boljševikom vedno večji vpliv in širjenje komunističnih idej v Italiji in v Sredozemskem prostoru.

PRISPEVAJTE

v hišno zbirko Kriegshilfswerk für das Deutsche Rote Kreuz, ki se vrši v nedeljo, dne 9. julija 1944! — Darila so namenjena za zdravljenje in negovanje naših ranjencev.

Sijajen potek letnih sportnih tekem organizacije Deutsche Jugend v Marburgu

Marburg v znamenju tekem - Trdna in verna sportna vzgoja oblikuje spodnještajersko mladino

Ze v petek so začeli prihajati v okrašen Marburg najboljši sportniki organizacije Deutsche Jugend, da se udeležijo tekme letnih sportnih prireditiv. Kopališče na otoku je zajelo plavalce, stadion nogometaše, povsod je pa bilo opaziti prizadevanje za najboljšo vpostavo.

V soboto je na sportnem igrišču železničarjev, kjer so se postavili oddelki fantov in deklet po razvitju zastave, otvoril zastopajoči Bundesjugendführer, Bannführer dr. Zetter, letne sportne tekme. Po sprejemu naročila je spregovoril Bannführer dr. Zetter ter podčrtal sportno udeleževanje in njegov pomen v okviru vzgoje spodnještajerske mladine. Ze tekme v okviru Bannov so pokazale, da bo le strumno izravnana mladina nekoč v življenju vztrajala in se uveljavila. Govornik je nadalje apeliral na srca sportnih tovarišev in tovarišic, ki se priznavajo k usodnemu boju, da bodo nekoč postavili svojega moža. Čas mehkuznosti je za nami. Danes ima besedo trdota sodobnosti. Človek, ki se je naučil že v mladosti spoznavati cilje in naloge, katerih izvrševanje zahteva plemenito bojevitost. Takim fantom stojijo ob strani naša dekleta, ki so prežeta istih misli in istega hotenja. Zaobljuba tekmovalcev in odpetje pesmi »Vorwärts, vorwärts«, je predstavljalo otvoritev tekem.

V pred in popoldanskih urah je bilo na igriščih Rapid in Reichsbahn živahno vrvenje. Fantje in dekleta so kazala v napetih posameznih tekmah svoje storitve. Pri tem ni bilo razlike med sportniki iz mest ali podeželja, povsod je bila vidna ena in ista trdna volja za viteški spoprijem in nastop s svojimi sportnimi partnerji. Veselje je bilo gledati tekanje, skakanje, metanje žoge itd., kjer so si prizadevali vsi, da bi čim bolj odrezali. Dobro trenažo je bilo opaziti pri nogometu ter igrah Korbballspiele, ki jih mladina v novem času prav rada igra. Posebno je omeniti strelsko tekmo fantov na streljišču Wehrmannschaft-a v Windenau-u, ki je pokazala, da se zanima tudi za to panogo sporta.

Zvečer je bila v mestnem parku prireditev mladine, ki si jo je ogledalo tudi lepo število odraslih. Nežno in osrečujoče je odmevala glasba Bannorchester-a Marburg-Stadt, ki so ga ojačile moči ženske učiteljske šole iz Marburg-a. Lepo petje deklet iste učiteljske šole ter mešan pevski zbor Bann-a Marburg-Stadt, ki so že pri tekmah v Pettau-u odnesli prvo nagrado, je prijetno ganilo vse poslušalce. Nastop skupine plesalk Bann-a Marburg-Stadt je kot zaključek prireditve v parku okrepčalo večerno prireditev.

V nedeljo zjutraj je bilo prepevanje in sviranje na travniku mestnega parka, kjer se je zbrala mladina in so se znašli gostje. Po dohodu Gebietsführer-ja, zastopajočega Bundesjugendführer-ja in Bundesmädführer-in so sledile pesmi in reki, nakar je govoril Obergefolgschaftsführer Schweizer o temi »Junaštvo iz malih stvari« ter fantom in dekletom predložil vzore današnje dobe. Srčno in junaško ljudi potrebuje današnji čas v svojem gigantskem usodnem boju mlade Evrope, ki bodo, akoravno so v manjšini, s svojo srčnostjo in junaštvom odločali usodo in življenje mnogostevilnih ljudi. Na vseh frontah najdemo take moče, ki so pogumni in požrtvovalni, najdemo pa tudi žene in otroke, ki so v nočeh bombnih napadov zrasli daleč preko samega sebe. Njegov poziv je veljal spodnještajerski mladini, da bi si vzela vzgled na teh vzornih ljudeh ter postala vzor Spodnje Štajerske.

V istem času so nastopili pri gradu Windenau oddelki k obrambni moški tekmah. Fantje so pokazali, da so pripravljani in dorasli najbolj trdim preizkušnjam. Istega duha prežeti so bili tudi sportniki, ki so nastopali pri odločilnih bojih v stadionu Rapid. Tam je šlo za po Führerju odrejeno sportno tekmo Reich-a, katere se je moral udeležiti vsak spodnještajerski fant. In v teh tekmah Reich-a so se postavili fantje in dekleta iz vseh Kreis-ov Spodnje Štajerske, ki so se jih udeležili kljub vsemu banditskemu terorju kot enotna bojovniška skupnost.

V nedeljo popoldne so bile zadnje sportne odločitve na igrišču Reichsbahn. Čim so prispeli

Bundesführer, Gebietsführer, Gebietsmädführer-in in mnogoštevilni gostje, med katerimi se je nahajal tudi zastopnik naše oborožene sile in Gau-sportführer, so nastopili v dosedanjih tekmah najboljši oddelki za končen izid tekem. Zopet se je videlo velike sportne storitve v 100meterskem teku fantov in deklet Deutsche Jugend, nadalje v štirih 100meterskih stopnjah Bann-a ter v 500 in 1500meterskem teku. Pri tem si je mladina priborila svoje prostore, tekmo je pa opazovalo in burno potrdilo več tisoč obiskovalcev. Bil je to pogled ponosa in veselja spodnještajerske mladine, ki je razumela Führer-jev nasvet, da mora biti trda kakor je trdo Kruppovo jeklo, žilava, kakor je žilavo usnje ter brza in hitra kakor hrt.

Na prireditvah se je prvič pojavil motoriziran oddelek Deutsche Jugend s moštvo iz Marburg-a in Pettau-a, kar je vzbudilo splošno zanimanje. Občudovanja vredna so bila izvajanja na lahkih strojih in NSKK je lahko ponosen na svoje spodnještajerske učence.

Zaključek prireditve je tvoril govor Bundesführer-ja. Uvodoma je omenil, da je začetkom junija stalo mesto Pettau v znaku spodnještajerske mladine. 1200mladoletnikov se je takrat zbralo h tamkajšnji kulturni tekmah, ki je predstavljala sliko kulturnega dela spodnještajerske mladine. Sedaj stoji 1500 tekmovalcev iz vseh Bann-ov Spodnje Štajerske na današnji tekmah, ki predstavljajo višek dela organizacije Deutsche Jugend, ki pozna svoj cilj: vzgojitev k nemštvi.

Daleč proč od propadlih in zastarelih liberalističnih in marksističnih vzgojnih metod je ta

mladina vrnjena svojemu staremu idealu, ustvarjanju izravnave telesa, duha in duše. Da bi postali nemški možje in nemške žene, to je cilj današnje spodnještajerske mladine. 70 tisoč spodnještajerskih fantov in deklet je tekom sportnih tekem Reich-a doprineslo dokaze, da brezkompromisno nadaljuje zajetje Spodnje Štajerske.

Nadalje se je Bundesführer zahvalil voditeljem spodnještajerske mladine, med njimi Bundesjugendführer-ju Rudi Schlicher-ju, ki je bil težko ranjen in je na potu izboljšanja in okrevanja, nadalje Bundesmädführer-in; Trauti Lorinser, ter vsem, ki so doprinesli svoj delež k vzgoji mladine. Mi nismo danes več bratje in tudi ne sestre, mi smo danes tovariši, ki ne vprašamo od kod prihaja fant ali dekle, dali je bogato ali ubogo. Pri nas odločajo samo storitve, drža in značaj.

Prehajajoč na vojne dogodke, je Bundesführer apeliral na vse navzoče, da zaupajo v Führer-ja tudi v času trde usode. Biti trd v veri in žilav v boju ter zvest pri delu, to so zahteve, ki jih zahteva čas od nemškega ljudstva. V zaključnih besedah je zmagovalcem v tekmah želel zmagov življenju, da ostanemo nosilci zastav v boju in v veri, za katero se bojuje Nemčija in za kar je pripravljena tudi umreti, to je za večnost Reich-a vseh Nemcev.

Sledila je objava zmagovalcev, nakar so odmevale himne, kar je predstavljalo zaključek letnih sportnih tekem odredov Deutsche Jugend, ki so nudile strnjeno lepo sliko izravnave. V času med 11. in 12. je bil v mestnem parku koncert Gebietsmusikzug-a der Hitler Jugend.

Nacionalsocialistična vzgoja izoblikuje dobre in sposobne ljudi

Veliki nemški modroslovec Nietzsche, ki je živel od 15. oktobra 1844 do 25. avgusta 1900, je dejal:

»Pod vsakimi okoliščinami je najbolj želje vredna trdna disciplina v pravem času, to je, v starosti, ko se vidi ponos v velikih zahtevah. Trde šole se od vseh drugih razlikujejo, in sicer v tem, da se veliko zahteva, da se strogo zahteva, da je pohvala redka, da ni odpustanja in da je graja ostra, stvarna in glasna, brez ozira na poreklo in talent. Taka šola je za vse položaje potrebna. To velja za telesno in duhovno vzgojo in bilo bi usodno, če bi se tukaj ločilo. Ista disciplina dela sposobnim vojaka in učenjaka. Če se to bližje ogleda, ni sposobnega učenjaka, ki v sebi ne bi imel instinktov sposobnega vojaka. Znati poveljevati in zopet ponosno se pokoravati, stati v vrsti in redu, pa tudi biti zmožen voditi, dajati nevarnosti prednost pred udobnostjo, dovoljeno in prepovedano nikdar tehtati na branjevskih tehnikah, zvičajneže in parazite bolj sovražiti kakor zlobneže. — Kaj se uči v trdih šolah? Poslušati in poveljevat!«

Iz povedanega se vidi, da nam je Nietzsche povedal že v svoji dobi — umri je 33 let pred nastopom oblasti nacionalsocializma —, da je vojaška vzgoja Nemčije, ki je na višku prav posebno po letu 1933, in sicer v doslovnem smislu besede, pravilna in na pravi poti. Ta veliki modrijan pravi, da je trda disciplina v pravem času, to je v mlajših letih, ko so ljudje še do neke meje ponosni na to, da se od njih veliko zahteva, nekaj, kar je najboljše železi. In res je! Dokler je drevo mlado in še nedoraslo, se ga lahko pripogiba. In kakor si naravnomo rast drevesa v mladosti, tako stoji drevo potem, ko je doraslo. Isto je z ljudmi. Kar si naučil mladino, to bo znala pozneje kot doraslo ljudstvo. V strogem redu in delu vzgojena mladina se bo pozneje v življenju obnesla. Kako se naj zahteva od človeka, ki ni imel dobre vzgoje v mladosti, da bo pozneje, v starosti, vzgojen in na mestu? Vse znanje, vse značajne poteze, z eno besedo vse, kar ima dorasel človek od svojih telesnih in duhovnih vrlin ali hib na sebi, je v veliki meri izraz šola-

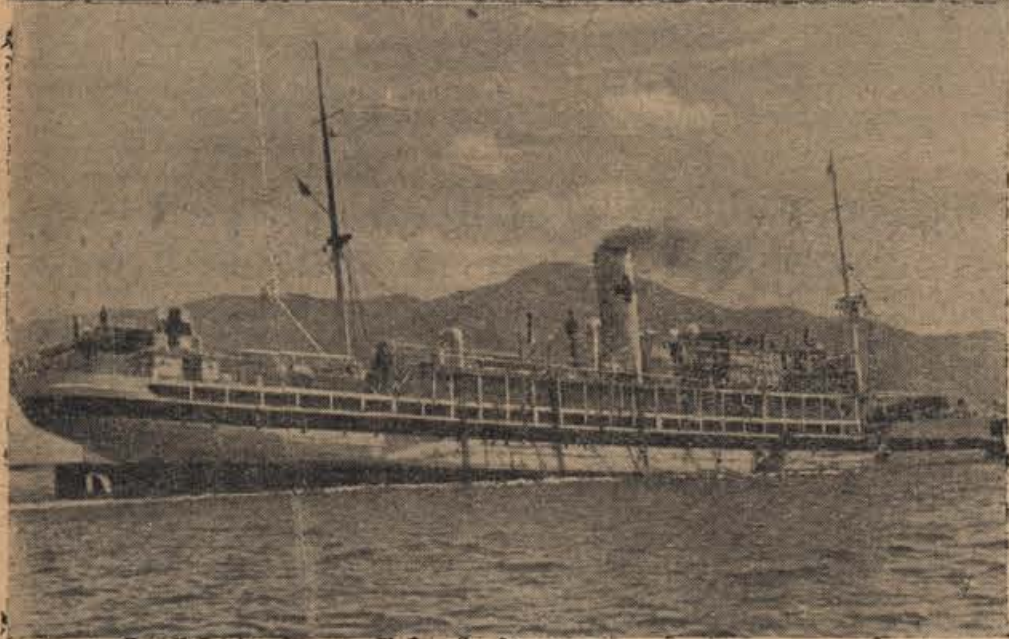
nja in vzgoje. Strogo in dobro vzgojeni in šolani ljudje so pač potem res v vsakem oziru boljši in se zato tudi vidno razlikujejo od drugih.

Nietzsche je visoko cenil vojaško vzgojo ter pravi, da tudi dobrega učenjaka ni, ki ne bi imel nekaj vojaškega v sebi. Tudi v tem ima prav! Življenje je pokazalo, da so ljudje v civilnih poklicih, ki niso bili nikdar deležni vojaške vzgoje, kljub dobrim sposobnostim, v življenju pogrešali tistih vzgojnih potez, ki jih je deležen dober vojak. Discipliniranost in red, ki ga pozna vojaško življenje, postavi človeka lahko vsak čas med tovariše, kjer mora ubogati in poslušati, hkrati ga pa ključ v osredje kot voditelja in poveljnika, izoblikujoč ga za vse položaje. Le takšen človek zna komandirati druge ter je voljan in uviden dovolj, da tudi on sprejema povelja svojih voditeljev. In to je prav velike važnosti.

Današnja Velika Nemčija ima v nacionalsocialistični vzgoji svojega naroda temeljito vojaško vzgojo, ki tvori izpopolnitev in podlago za vse poklice in položaje. Ze pimpl se zaveda, da je podvržen disciplini in da služi Führer-ju in narodu. Mladina, ki se že v nežni otroški mladosti uči reda in vojaške discipline, ostane tudi, ko doraste, taka, kakor jo vzgojimo. Iz naših mladinskih organizacij od malih fantičev in dekličev, pa vse do vstopa v Pflichtjahr, uk in Reichsarbeitsdienst ali študij, do zaključno vojaške službe, dorašča od leta do leta nova generacija, ki je na vsej svoji poti od zibelke do polnoletnosti uživala strogi, vojaški vzgoji podobno vzgojo. Iz takih generacij nastaja ljudstvo, ki se zna pokoravati in ki zna zapovedovati. Narod s takimi lastnostmi je zmožen vsestranskega razvoja.

Sovjetija sega po Norveški. Angleški list »Daily Sketch« poroča, da je bil norveški emigrantski odbor v Londonu v stiku s sovjetsko vlado radi zasedbe Norveške po boljševiki. Narčni sovjetov so pri tem jasni. Najprej bi radi pohrustali Finsko, nato bi se pa vrgli še na ostali del Skandinavije. Slabost Anglo-Amerikancev napram Sovjetiji je tudi v tem poročilu dokazana.

Bilder aus dem Kriegsgeschehen

Neue Waffen in der Hand des deutschen Grenadiers
Zur Bekämpfung feindlicher Panzer hat die deutsche Rüstungsindustrie zwei neue Kampfmittel geschaffen.
Scherl-Bilderdienst (Ruge).

Unermüdlich sind unsere T-Boote am Feind. Jede Nacht greife die feindliche Landungsflotte im Kanal und schon in den ersten Tagen der Invasion wurden große Erfolge erzielt.
PK-Kriegsberichter (Atl — Sch.).

Die »Panzerfaust«, die Pak des Einzelkämpfers
Neben dem »Panzerschreck« besitzt der deutsche Grenadier in der »Panzerfaust« ein wirkungsvolles Panzerbekämpfungsmittel.
Scherl-Bilderdienst (Ruge).

Im Kampfraum Tilly
Ein deutscher Gegenstoß zwang die Briten, sich zurückzuziehen. Ein feindlicher Panzer versucht, den weichenden Feind zu decken. Ein deutscher »Panther« greift von der Straßenkreuzung aus in das Gefecht ein und kämpft den Feind nieder.
PK-Kriegsberichter, Pachnicke (Sch.).

Missachtung der Genfer Konvention durch die Luftgangster
Immer wieder meldet der Wehrmachtbericht, daß die anglo-amerikanischen Luftgangster Lazaretschiffe mit Bomben und Bordwaffen angreifen. So wurde kürzlich im Mittelmeer das deutsche Lazaretschiff »Erlangen« ebenfalls durch Bombenwurf und Bordwaffenbeschuss schwer beschädigt.
PK-Kriegsberichter, Neils (Sch.).

Das Taschentuch als Landkarte
Solche als Landkarten bedruckte Taschentücher wurden gefangen genommenen anglo-amerikanischen Luftlandetruppen abgenommen. Bemerkenswert daran ist der Umstand, daß der Fluchtweg in die Schweiz besonders deutlich gekennzeichnet ist.

Nach abenteuerlicher Flucht
Die Besatzung eines deutschen Kampfflugzeuges mußte weit hinter den sowjetischen Linien notlanden. Nach 13tägiger abenteuerlicher Flucht durch das feindliche Hinterland, trafen sie wieder in den deutschen Linien ein. Der Chef einer Luftflotte, General der Flieger Pflugbeil, läßt sich auf einem Spaziergang von den Männern über ihre Erlebnisse berichten.
PK-Aufnahme (Sch.).

OPFER DES EIGENEN BLUTTERRORS

VON KRIEGSBERICHTER KRAFT SACHISTAL

PK Nur selten in der Geschichte der Zivilisation haben menschliche Verrohung und an krankhaften Sadismus grenzende Freude am Vernichten und Quälen so blutige Triumphe gefeiert wie in dem erbitterten Ringen, dessen Zeugen wir in diesen Tagen der angloamerikanischen Invasion sind. Vor unsere Augen wiederholen sich in ihrer ganzen Scheußlichkeit die tierischen Grausamkeiten, durch die sich die Raub- und Eroberungszüge der Hunnen und der Horden Dschingis Khan auszeichneten.

Als vielversprechender Zögling ist der Anglo-Amerikaner über die Schule des bolschewistischen Freundes hinausgewachsen, legte er sein Gesellenstück über friedlichen deutschen Städten und Dörfern ab, um nun in der großen Entscheidungsschlacht hier an der Kanalküste zu zeigen, daß er es inzwischen selbst zum Meister gebracht hat. Mit einer Kaltblütigkeit und einem Einfallsreichtum ohnegleichen bedient er sich dabei der Mittel des 20. Jahrhunderts, um die Taktik mittelalterlicher Vernichtungskriege zu neuem Leben zu erwecken. Zerstören, was mir nichts

nützt, — diesem Kampftruf getreu, pflügt er seit Beginn des Invasionsabenteuers eine nordfranzösischen Stadt nach der anderen in den Boden, terrorisiert er den ehemaligen französischen Verbündeten wie einen aufständigen Eingeborenenstamm, verfolgt er selbst Verwundete und Sterbende noch mit einer Lust am Töten, die ihresgleichen in unserer Zeit vielleicht nur noch in den erbarmungslosen Feinden der Unterwelt in den nordamerikanischen Großstädten findet. Ja, selbst der eigene Soldat fällt dieser zur Taktik erhobenen Mordgier zum Opfer, sobald er als Kämpfer abgeschrieben werden muß und als Kriegsgefangener in den Händen des Gegners der eigenen Sache nicht mehr zu nützen vermag. Auch ihn trifft der Bannstrahl der Liquidierung.

Hier ein Beispiel von Hunderten, die sich den vergangenen drei Kampfwochen, allen Phrasen von Humanität und Fairness zum Hohn, am Atlantik und am Kanal zutrug. Es sollte den amerikanischen Frauen die Augen darüber öffnen, welche grausamen Fäuste das Lebensschiffchen ihrer Männer, Brüder und Söhne steuern, und es

sollte sich umso tiefer in ihren Herzen einprägen, als es von Amerikanern berichtet wird, die nur gerade um Haarsbreite dem Mordanschlag ihrer eigenen Leute entgingen.

Über die gepflegte Autostraße, die vom Norden der Halbinsel Contentin nach Courtaunce führt, zog eine Kolonne von 240 nordamerikanischen Gefangenen, die sich in der Mehrzahl aus Angehörigen der in der Gegend von St. Mere-Eglise angesetzten Luftlandedivisionen zusammensetzten und zum Teil inmitten der deutschen Befestigungen sofort, zum anderen Teil ein paar Tage von den deutschen Verteidigern festgenommen worden waren. Ihr Marsch nach Frankreich hinein spielte sich an einem hellen, klaren Tage ab, an denen um die Rührigkeit der feindlichen Tiefflieger schwer zu schaffen machte. Wer sich — dies sei betont — die Aufgabe gestellt hatte, das Leben und Treiben auf diesen Straßen von oben her zu überwachen, konnte den Zug erschöpfter Gefangener bei so hervorragender Sicht niemals mit einer deutschen Marschkompagnie verwechseln.

Auch die Kette von vier Thunderbolt P 47, die plötzlich in knapp zehn Meter Höhe heran jagte, war keinen Augenblick lang im Zweifel, daß sie es mit Kameraden aus dem eigenen La-

ger zu tun hatte. Trotzdem eröffnete der vorderste Jäger sogleich das Feuer auf die Kolonne, die ihn vergeblich durch Winken und Tücherschwenken auf den vermeintlichen Irrtum aufmerksam zu machen versuchte. »Wir sahen vorn an der Maschine kleine Rauchwölkchen«, so schilderte der Fallschirmjäger A. J. aus New York-Bronx empört den Häsarenritt seiner Landsleute, und in der gleichen Sekunde schon prasselten die Geschosse aus den Bordwaffen über uns auf das Pflaster, eine ganze Reihe unserer Jungen niederreißend. Wir stoben sofort auseinander, nahmen im Straßengraben, hinter Bäumen und Hecken Deckung. Aber die drei anderen Maschinen verloren uns nicht aus den Augen. Sie stürzten sich wie wilde Tiere auf uns und mähnten mit ihren Maschinengewehren in unsere Gruppe hinein, daß wir glaubten, keiner von uns würde dem Gemetzel entgehen.

Damit nicht genug, zogen die vier tapferen Lufttritter nach dem ersten Angriff wieder hoch, um gleich darauf zum zweiten und zum dritten Mal auf ihre wehrlosen Kameraden herabzustürzen und ein Blutbad zu veranstalten, das die Straße weithin rot färbte. Der grausige Erfolg dieses Überfalls waren 23 tote und 30 überwiegend schwerverwundete Amerikaner, 53 Männer

der ersten Landungswelle, die der Hölle des Atlantikwalls entgangen waren, um hier, mehrere Kilometer hinter der kämpfenden Front, doch noch in das Getriebe ihrer mitleidlosen Kriegsmaschine zu geraten. Als Gefangene in deutscher Hand hatten sie ausgedient, — also wurden sie nach sowjetischem Muster liquidiert!

Die Untat blieb kein Einzelfall. Zahlreiche in

den Sammellagern eingetroffene Transporte meldeten ähnliche blutige Ereignisse. Hunderte nordamerikanische Soldaten, die dem Schrecken der Materialschlacht glücklich entkamen, haben ihr Leben, das den Börsenjuden in Wallstreet keinen Cent mehr wert war, auf diese Weise einbüßen müssen. Sie wurden das Opfer des eigenen Terrors, zu dem sie sich zeit lebens bekannten.

AM WACHGRABEN EUROPAS

VON KRIEGSBERICHTER CHRISTIAN-ADOLF MARTIN

PK. Es rauscht in hohen Maisstrohbergen. Der Wind singt sein Lied über heißes, hügeliges Land. Blaßblauer Himmel schirmt und spiegelt jungfräulich-frühlingshafte Farbenglut in gold und grün und braun. Und der Sommer bricht auf. Von weither duftet es würzig. Wein liegt in der Luft Bessarabiens und die Sonne trinkt von Dnjestr, Deich und Meer und Wasser. Schwarze fruchtbare Erde wird ausgehoben zu Gräben und Stellungen, das Land zu sichern. Dieses Land, das so sehr schon Europa zugehört mit seiner Fruchtbarkeit, mit Volkstum und fleißigen Schaffen, das immer schon durch die Jahrhunderte in

schwerem Kampfe gegen die Eindringlinge vom Osten stand, trägt heute noch die Markerspur jener schlimmsten Zeit vor vier Jahren, wo die Sowjetsense des Todes mähte.

Die Hölle selbst war in grausigem Regiment herabgestiegen. Bessarabien trank Blut und schwieg. Berge und Hügel wurden wie Särge damals... Fleißig und treu sind die Menschen hier, dem Lande und rumänischem Volkstum eingeboren, treu und stark in der Gesinnung und so weitentfernt jener Lehre, die von Juda und von Moskau kommt. Wenn die Sonne im Osten aufsteht, schauen die Männer scheu nach dort

wie vor unheilschwangerem Zeichen, schlugen stumm das Kreuz und fühlen noch das Grauen jener Zeit in sich. Dann aber recken sie sich, die hohe Lammfellmütze auf dem Kopf, steifen den Nacken, schreiten aufrecht und geradeaus, schreiten über das Land, schaffen und werken mit Amboß und Pflug, an Straßen, Brücken und Panzergräben, Stolz und gläubige Zuversicht im Herzen, wenn sie dem Feldgrau der deutschen Soldaten begegnen.

In den Augen stehen bisweilen noch die Bilder grauenhaft zertrümmerter Siedlungen, geschändeter Frauen, zerstörter Kirchen, gegen die sich die erdfromme Gläubigkeit dieser Menschen aufbäumt. Wie ein böser Spuk schwand dies alles. Leuchtend weiß und sauber gekalkt auf Lehm oder Stein wurden sie wieder aufgebaut die flachen windfreien, weitüberdachten Bauten in Siedlung und Dorf. Hochaufragend wie Fahnen neuen Lebens die hölzernen Arme der steingefasteten Ziehbrunnen vor jedem Haus. Viel Vieh ist auf der Weide und in kurzen, hastig-holprigen Sprüngen flüchten Schafherden, schwer von Wolle und Satem Grün, vom Wegrand. An der Hand der Bäuerin, fest und warm die kleine Kinderhand, so voll Vertrauen auf die Kämpfer und Soldaten, auf die Zukunft, auf das Bündnis mit dem Reich.

Bessarabien und Sowjets? Wir brauchen nicht zu fragen. Die Antwort gaben sie selbstüberzeugend und stark, die aus dem bäuerlichen Bessarabien. Das kam aus schlichtem, dankbarem Herzen — wir erlebten es selbst an einem glutenden Marschtag — vier Eier streckte eine schwierige Bauernfaust den deutschen Soldaten hin. Le! Nein, Geld nähme er nicht. Schüttelt den Kopf lebhaft und ein breites, biederfreundliches Lächeln steht im zerfalteten sonnenbraunen Gesicht. Dabei brichte aus ihm heraus: Nix Sowjets, nix Sowjets...

Niemals wieder die Sowjets, das ist die Stimme Bessarabiens, jenes rumänischen Volksteils, der immer wieder aufstand gegen die anbrandende Flut von Osten, immer wieder in langen Gezeiten von Not und Bedrückung die fremden Wellen auffing. Wenn auch generationenlang Grenzpfähle standen, Bessarabiens Bevölkerung blieb sich und der Heimat treu, bekannte sich noch im Oktober 1917 spontan wieder zum Mutterlande, zu Rumänien. In ihrem Geiste, den die Sowjets hassen, weil sie ihn selbst kennen lernten, im Geiste Bessarabiens und der trutzigen Wehrburgen von Alba und Tighina, konnte es Antonescu seinem Volke zurufen: »Seid stolz und ungebeugt. Wir werden uns verteidigen und stehen wie eine Mauer...«

Fröhliche Farben tönen mit im sommerlichen Vierklang Bessarabiens, im Wogen der Mais- und Weizenfelder, in der Unendlichkeit grüner Weiden, in Wald und Wasser, viel Wasser. Freudig sind selbst die Männer der Farbe zugetan, bunt der Überrock, eng den Oberkörper umschließend, bisweilen eine leuchtend rote Tuschscharpe um die Hüfte.

Wenn sie die schwarz-glänzende Fellmütze heben, dann liegt auch beim einfachsten Bauer oder Schafhirt stets etwas Würdevoll-Aufrechtes, Stolz und Selbstbewußtes in Haltung und Gebärde. Dann ehren wir mit unserem Gegengruß ein Volkstum und ein Volk, das im Geiste Bessarabiens des Befreiers stolz und zäh geheiligten Boden, das Land der Väter und Vorfäter verteidigt, das unter der Führung eines jungen Königs und eines soldatischen Staatschefs entschlossen und tapfer mit uns im Kampfe steht gegen den gemeinsamen Feind...

Bessarabien, Land zwischen Dnestr und Moldau und Schwarzem Meer, immer schon hart umkämpfter Vorfeld, ist wahrlich zum Wachgraben Europas geworden. Das Lied seiner Arbeit ist nun ein wehrhaftes Lied, in das sich mit deutschem und rumänischen Soldatensang die Stimmen der Freiwilligen in europäischer Vielfalt zum Lied der Freiheit mischen...

□ Nov sestanek zavezniških državnikov? Neka ameriška poročevalnica objavlja načrt o nekem novem sestanku Roosevelta, Stalina, Churchilla in Čangkajška, ki bi se naj vršila v Washingtonu. Gre za razpravo o poveljnih problemih, na kateri bi se naj govorilo tudi o željah »malih zaveznikov«. Razgovori, ki jih trenutno vodi Cordell Hull z iberoameriškimi diplomati, predstavljajo baje nekakšen uvod in pripravo za konferenco. Kaj je na stvari, se za enkrat ne da presoditi, ker še manjkajo poročila iz drugih, predvsem nevtralnih virov.

UMNI KMETOVALEC

KAKO SPRAVLJAMO OLJARICE?

Od oljaric, to je rastlin za pridobivanje olja, smo v naših krajih že desetletja sem poznali samo sončnice in oljnate buče. Pa še celo teh rastlin so se le v nekaterih krajih posluževali za pridobivanje domačega jedilnega olja, v večini naših okolišev pa so buče in sončnice pokrmili z jedrci vred.

Sila razmer je primorala naše kmečke gospodarje najprej do tega, da so se poprijeli predvsem pridelovanja sončnic in buč v večjem obsegu in da so povsod začeli zbirati sončnice in bučne peške za pridobivanje olja.

O gojenju sončnic in bučnic, teh naših najvažnejših oljaric, kakor tudi o spravljajanju njih pridelka in o predelovanju istega v jedilno olje je naš list objavil že več obširnih navodil. Kdor ravna po njih, si z lahkoto pridelja jedilno olje za domačo potrebo.

Letos pa so mnogi naši kmečki gospodarji, deloma prostovoljno, deloma na ukaz oblasti, zasejali precejšnje površine tudi z različnimi drugimi oljnatimi rastlinami, predvsem z ogrščico, repico, makom in lanom.

Pridelovanje, to je setev in obdelovanje teh rastlin ne zahteva preveč posebnega znanja, pač pa je skoro ves uspeh ali neuspeh pridelovanja teh rastlin odvisen od pravega ali nepravilnega spravljajanja, to je žetve in mlatve.

V naslednjih oddelkih prinašamo zato najvažnejša navodila za pravilno izvedbo teh del pri zgoraj naštetih oljaricah.

1. Spravljanje ogrščice in repice.

Ogrščica (Raps) in repica (Rübsen) sta si zelo sorodni in podobni tudi po zunanosti, po barvi cveti itd., tako da ju večina onih kmetovalcev, ki se ne pečajo z njih pridelovanjem, niti ne loči. Najvažnejša razlika med tema rastlinama je pač v tem, da daje ogrščica večje, repica pa manjše, a zato bolj zanesljive pridelke.

Kar se tiče spravljajanja, tudi ni bistvene razlike med obema rastlinama, zato velja vse naslednje tako za spravljajanje ogrščice kakor tudi repice.

Prvo, kar je pri spravljajanju ogrščice in repice važno, je: zadeti za žetev teh rastlin pravi trenutek. Kajti, če požanemo prezgodaj, je pridelok slabše kakovosti, a če čakamo predolgo, se nam preveč semena porazgubi. Čim je namreč ogrščica in repica docela zrela, začnejo stroki pokati in seme izpade.

Ne smemo torej s spravljajem ogrščice in repice čakati, da bi seme docela dozorelo, kar se pozna po tem, da dobi seme črno barvo, marveč moramo žeti že, ko dobi seme rumeno-rjavo barvo in se veče ne stane, če ga med dlanmi teremo. Steblovje ima ob tem času zrelosti zelenkasto-rumeno barvo.

Ni pa važno samo, da se nahaja ogrščica in repica ob času spravljajanja na pravilni stopnji zrelosti, marveč moramo paziti tudi, da spravljamo ti rastlini ob pravem vremenu, to je takrat, ko je zrak kar mogoče vlažen in ohlajen. Zato bomo, če le mogoče, želi ogrščico in repico zgodaj zjutraj, dokler je rosnina in morda celo še megleno, ali pa vsaj oblačno. Pri takem vremenu namreč stroki manj pokajo in se manj semena razgubi.

Želi bomo ogrščico in repico če le mogoče s strojem, bodisi že s samovozno žetkovsilnico, ako je na razpolago, če pa ni, pa z navadnim kosilnim strojem, še bolje, s kosilnim strojem, ki ima pripravo za odlaganje snopja. S strojem žanjimo precej visoko od tal, in če je steblovje močno, s samo polovico širine rezila. Bodisi, da žanjemo s strojem, bodisi s srpom, v vsakem slučaju moramo delati čim manjše snope in jih le rahlo vezati, to je ne tesno zadržavati.

Požeto snopje sušimo bodisi kar na njivi v kopah, še bolje pa je, če imamo na razpolago kozolec, kjer snope obesimo. Če sušimo snope kar na polju, jih moramo vendar speljati v skedenj, čim so dovolj suhi, kar spoznamo po tem, da se s stebel kožica ne da več olupiti.

Pri prevažanju snopja ogrščice in repice moramo vozove pregrniti s plachtami ali rjuhami, da zrnje, v kolikor izpade, ne gre v izgubo. Dobro je, tudi poleg voza, na katerega snopje nalagamo, pregrniti plachto da prestrežemo zrnje, ki se sicer izgubi med nalaganjem.

Če se je snopje dovolj na polju ali v kozolcu posušilo, ga je najbolje omlatiti takoj, ko ga spravimo na skedenj. Ako pa ni dovolj suho, ga mo-

ramo na kupu v zračnem skednju zloženega pustiti, da se izpoti in izsuši.

Pri mlatvi — ogrščico in repico lahko mlatimo na vsaki mlatilnici — moramo ustje mlatilnice precej močno odpreti. Če je mlatilnica na zoba, moramo brano nadomestiti z gladko desko.

Pri češčenju semena moramo sito za plevelno seme nadomestiti s pločevinasto ploščo, ker bi sicer drobno zrnje zletelo vse skozi. Čistilnica mora teči počasi, da veter ni prehud.

Ce semena ne oddamo takoj zbiralcu (Vertragsaufkäufer), ga moramo razgrniti v tenki plasti v žitni shrambi ali na podu k sušenju ter ga večkrat dnevno premešati, dokler ni docela suho.

Stročnice lahko pokrmimo ovcam ali konjem, ali pa jih jeseni, zmešane z krmno peso, ensiliramo.

Tudi slama je uporabna za industrijske namene in jo lahko prodamo. Pa tudi za nastilj je uporabna.

2. Spravljanje maka.

Tudi mak je kot rastlina, iz katere pridobivamo olje za posebne namene, važna oljarica.

Se bolj, kot pri ogrščici in repici, je pri maku važno, da zadene pravi čas za spravljajanje, kajti sicer si občutno škodujemo, ker vsebuje seme prezgodaj požetega maka le malo olja. Seveda pa ne smemo čakati s spravljajem predolgo, ker se glavice, če so prezrele, rade drobijo in se seme razgubi. Zapravimo si torej, da je čas za spravljajanje maka, čim začne seme v glavicih, ako jih stremo, rožljati.

Maka je več vrst. Važno je, da vemo, da smo s strojem žeti samo one vrste maka, ki v glavicih nimajo okenc, skozi katere se seme razgubi (Schließmohn), nasprotno pa moramo sorte maka z okenci v glavicih (Schüttmohn), požeti z rokami, še bolje pa poruvati. Te vrste maka ne smemo obešati v kozolce, marveč se mora stoje posušiti. Pri prevažanju takih vrst maka moramo seveda na voz podložiti plachto, da se preveč semena ne izgubi.

Mlatiti smemo mak, kadar je toliko suh, da se glavice rade lomijo in drobijo. Če semena takoj ne prodamo, ga moramo seveda istotako kot ogrščico in repico razgrniti v tenki plasti k sušenju, najbolje kar s plevami vred. S tem dosežemo, da je seme na kupu bolj zračno in da ga ni treba tako pogosto premešavati, kot moramo sicer to delati, ako hočemo obvarovati seme pred pokvaro. Seveda moramo makovo seme končno očistiti na čistilnici, če ne prej, pa vsaj tik preden ga oddamo nakupovalcu.

3. Spravljanje lanu.

Včasih je vedel vsak kmečki otrok, dandanes pa ve le tu in tam še kak kmečki gospodar, da imamo lanu več vrst: predvsem ozimni lan, potem spomladanski ali jari lan in strošeni lan ali podlan.

V naših krajih gojimo predvsem ozimni lan, ki bo kmalu zrel, kar spoznamo po tem, da dobijo stebela rumenkasto, glavice pa rjavkasto barvo in da listi na spodnjem delu stebela začnejo odpadati.

Ce spravljamo lan, preden doseže opisano stopnjo zrelosti, dobimo manj semena in je to tudi slabše kakovosti. Seveda pa ne smemo spet s spravljajem predolgo odlašati, marveč poruvati lan takoj, čim opisano stopnjo zrelosti doseže.

Navadno ruvamo lan z rokami, ker je ruvanje s stroji mogoče le tam, kjer pridelujejo lan na veliko, tako da se nabava takih strojev splača. Lan smemo ruvati le ob suhem vremenu. Sveže poruvani lan zlagamo v redi za 12 do 24 ur, da v tem času stebela otrdijo. Če bi tega ne storili, bi si napravili škodo, ker takoj po ruvanju spravljani lan se v steblih skrivi ter postane s tem manj vreden.

Po omenjenem času spravimo lan, in sicer ga pri nalaganju ne povežemo v snope, marveč naložimo povesla nepovezana lepo na voz in na primeren mestu postavimo pokonci v veliko kopo, ali pa jih obesimo v kozolec k sušenju.

Posušen lan lahko osmukamo na mlatilnici, ali pa s posebno pripravo, ki je še na marsikaterem kmečkem podstrešju ali pa v ropotarnici shranjena in nihče pri hiši razen stare matere ali deda ne ve, v kak namen se to orodje rabi.

Očiščeno laneno seme je treba oddati vse. Doma smemo obdržati le seme za prihodnjo setev. Krmljenje lanenega semena, ki je bilo pri naših

GOSPODARSTVO

Preskrba prebivalstva Nemčije
z važnimi civilnimi
potrebščinami

Čim bolj se dviga oboroževalna produkcija, tem bolj sili v ospredje vprašanje, če je razen iste sploh možna še kakšna produkcija za civilne vrste. Marsikateri potrošnik, posebno če je po bombah poškodovan, se morda boji, da ne bo možno nadomestiti mu njegove izgubljene obleke, hišnih potrebščin itd. Taka skrb je pa seveda odveč. Može, ki vodijo našo vojno gospodarstvo, so nešteto izjavili, da se razen oboroževalnih potrebščin, izdeluje in pripravlja tudi stvari za civilne nujnosti. Delavec oboroževalne industrije potrebuje razen zadostne hrane, ki mu je osigurana, tudi delovne obleke in čevlje. Po bombah poškodovani potrebujejo zopet postelje, štedilnike itd. V kolikor je civilna potreba vojno važnega značaja, se tudi krije. Obseg vojnovvažnosti je seveda odvisen od vojnega položaja, od izmer škoda, ki jo povzročajo sovražna letala, od razpoložljivih tovarn, surovin in delovnih moči. Vse to se mora temeljito preštudirati in šele to omogoči oskrbovanje.

Kritje civilnih potreb mora seveda stati za žejami potrošnikov. Zato je velike važnosti in še bolj težavno pravično razdeljevanje civilnih predmetov. V to svrhu imamo ustanovljen prožen način gospodarjenja, ki predvideva različne oblike dodeljevanja. Ena oblika se opira na karte. To so Kleiderkarte in Raucherkarte. Druga vrsta so Bezugscheini in Fliegenscheini, kjer se točno prekontrolira vse podrobnosti, predno se jih izda. Tretji, nekoliko manj napet način predstavlja razdelitev na takozvane Einkaufsausweise, Haushaltspässe ali pa proti povračilu, kakor so na primer oddaje zobnih ščetk itd. Ti načini razdeljevanja blaga se večkrat medsebojno kombinirajo na način, da je na primer Bezugschein veljaven le, če so hkrati na razpolago punkti Reichskleiderkarte. Razen tega se je razvil še sistem pomožnega načaja, ki omogoča nakup v izredno nujnih in potrebnih primerih. To je predstavljal zapor Kleiderkarte za dorasle, ki je lani omogočala nakup oblačil po bombah poškodovanim. Iznajdljivost našega vojno-gospodarskega vodstva najde tudi izhod za gotove potrebne predmete, ki se izdelujejo v bolj pičlem številu, kakor so na primer hišni stroji, ki jih je staviti na razpolago večjemu številu uporabnikov hkrati.

Odločilne važnosti je dejstvo, da je našemu gospodarstvu, ki je radi svoje elastičnosti še možno za popolnejšo izgraditev, uspelo kljub več let trajajoči vojni razdeljevati vse civilne potrebščine v takem obsegu, kakor si marsikdo ob izbruhu vojne niti predstavljati ni mogel. To velja prav posebno za po bombah poškodovano prebivalstvo. Strunno osrednje vodstvo in diriganje vsega blaga ter pravočasna ureditev rezervnih zalog Reicha, dežel in trgovine ter drugi ukrepi so omogočili, da se je bombnim poškodovancem lahko takoj pomagalo. Izdelovanje za to najbolj potrebnih stvari, kakor so postelje, peči, štedilniki, lepenka, steklo za okna, sveče itd. se je znatno zvišalo, produkcijo nekaterih izdelkov pa celo pospešilo. V naraščanju je tudi izdelovanje oblačil za po bombah poškodovane. Ta oblačila, kakor tudi potrebno kuhinjsko posodo itd. se dodeljuje po najnujnejših potrebah. Glavno je, da ima vsaka družina to, kar ji je neobhodno potrebno, ne pa da bi se nekatere založilo z vsem, kar si želi, druge bi pa bile brez vsega. Pripeti se seveda, da je trenutno tudi težava s pravočasno dodelitvijo najnujnejših stvari po izbombardiranju. Take stvari so pa samo začasne značaja. V glavnem se pa lahko reče, da je v Nemčiji državno vodstvo podvzelo in storilo vse, da se krije vse najnujnejše in za vojno važne civilne potrebe in da se v največ možni meri takoj pomaga vsem ljudem, ki izgubijo stanovanja in svoje stvari po sovražnih letalskih napadih. Vse to se pa dogaja kljub vojni in oboroževalni produkciji, ki je na višku, kakor bo tudi poslej.

prednikov i redilno i zdravilno sredstvo v živino-reji, je sedaj med vojno prepovedano.

Kako je pravilno ravnanje z lanenim steblovjem, iz katerega pridobivamo predivo, smo svoj čas v našem listu že opisali.

Im Raum von Bayeux

Auch im Raum von Bayeux traf der Feind auf einen Widerstand, der ihm ungeheure Verluste bereitete. In den kleinen Küstenorten tobten erbitterte Straßenkämpfe, die unter Einsatz aller Waffen von unseren tapferen Soldaten geführt wurden.

PK-Deutsche Wochenschau (PBZ — Sch.).

Kako se uporablja
vino v Nemčiji?

Pred vojno je bilo na razpolago več vina, kakor smo ga potrebovali. Moralo se je prirejati reklamne tedne in razne prireditve, da se je spravilo vinske pridelke iz vinogradniških kleti med potrošnike. Danes je povsod povpraševanje po vinu in marsikateri potrošnik, ki ceni dobro kapljico, povprašuje, kam gre in kje ostaja naše vino. Predsednik glavnega združenja nemškega vinskega in žganjarskega gospodarstva, vinogradnik Theo Soherr, je to vprašanje objasnili zastopnikom časopisja.

Iz njegovih izjavanj posnemamo dejstvo, da se popije v Nemčiji skoraj ista količina vina kakor pred vojno. Predvojna potrošnja vina je znašala v Nemčiji 4,25 milijonov hl. Od tega je bilo domačega pridelka 3,65 milijonov hl, 0,6 milijonov hl pa uvoza iz inozemstva. Leta 1943/44 smo v Nemčiji popili 4,2 milijonov hl vina. Od tega je radi slabe vinske letine bilo samo 2,5 milijonov hl nemškega in 1,7 milijonov hl inozemskega pridelka. Na vsak način pa znaša današnja potrošnja vina v Nemčiji skoraj isto količino, kakor pred vojno. Da je danes kljub temu pomanjkanje vina, leži vzrok v tem, da uživa danes veliko več ljudi vino, kakor je to bil primer v mirnih časih.

V mirnem času je v Nemčiji pilo vino samo kakih osem do deset milijonov ljudi, danes bi pa vsak Nemec, ki je dorasel, rad tu in tam popil kako steklenico. Za te večje zahteve pa ne zadostujejo razpoložljive zaloge. Napačno je pa mnenje, da popijejo vojaki največ vina. Obrok, ki ga dobivajo vojaki, je razmeroma res nekoliko večji, kakor obrok civilistov, delež, ki ga konzumira vojaštvo, pa ne presega 20% celotnega konzuma. Ostala količina pa naravno ne more zadovoljiti želje ostalih potrošnikov. Ljudje, ki so v mirnem času uživali vino, dobivajo danes od svojih nekdanjih dobaviteljev dodelitve, akoravno v precej omejenem obsegu.

Glavno združenje je letos zaplenilo od lanskega pridelka gotovo količino vina. To vino se bo razdelilo do jeseni in zime. Pri tem se bo v glavnem upoštevalo področja, ki so bila poškodovana po letalskih napadih ter področja, kamor so se preselile industrije.

GOSPODARSKE VESTI

× Sadje in jagode kot ekspresno blago. Da se na železnicah ne pokvari preveč sadja in jagod, je v interesu gospodarstva, da se pakiranje vr-

ši tako, kakor je potrebno. Blago mora biti strokovno popolnoma pravilno opremljeno, z neprepustljivim papirjem ali listjem zamašeno, tako, da je vsako pokvarjenje nemoogoče. Pošiljke je označevati na naslovu z besedo »verderblich«. Postaje, kjer se razpošilja precej sadja, izdajajo tozadevne listke brezplačno. Naslove je pisati po dvakrat, v kolikor se drugi naslov ne more vložiti v paket. Priporoča se, da se sadje in jagode ne pošilja na preveč dolge proge, akoravno železnica ni določila meje te oddaljenosti za to blago, ki se smatra kot ekspresna pošiljka.

× Ilovica kot gradivo. Nemška akcija za gradnjo zasilnih stanovanj za po letalskih napadih presejleno prebivalstvo je po raznih izkušnjah prišla do zaključka, da je gradnja takozvanih Behelfsheimov ali zasilnih domov najbolj primerna, če se vrši iz ilovice. V zadnjem času so interesantom na razpolago strokovna stavbena navodila, ki so sestavljena na podlagi doslej pridobljenih izkušenj.

× Največja tovarna električnih žarnic. Največja tovarna električnih žarnic v Evropi je tvrdka Osram v Berlinu, ki je nastala iz združitve sličnih tovarn. Ime Osram je nastalo iz prvega zloga besede Osmium, kot spomin na prvo kovino, ki so jo uporabljali za izdelovanje žarnic in iz drugega zloga besede volfram, ki služi kot najboljša surovina za izdelovanje žice za žarnice. Tehniškemu čudu nemške električne žarnice gre zasluga za vpliv električne razsvetljave na vseh področjih kulturnega življenja in narodnega gospodarstva.

× Nemčija ima vedno več družb z omejeno zavezo, kakor delniških družb. Statistični urad Reicha objavlja, da je število delniških družb v nazadovanju in da rastejo tvrdke, ki firmirajo kot družbe z omejeno zavezo. Krajem leta 1942 je znašalo število družb z omejeno zavezo kakih 23.900.

× Mleko iz soje. V Belgradu so ustanovili podjetje, ki izdeluje mleko iz soje. Gre za postopek profesorja Vukičevića, ki zahteva, da se sojo najprej opere in zmelje, nakar se jo v gotovem razmerju pomeša z vodo. Nato stoji ta kaša nekaj časa pod gotovo temperaturo, dokler se ne izloči mlečna masčoba, ki jo odvzamejo, sterilizirajo in nato izročijo svojemu namenu. Na ta način pridobljeno mleko po okusu ni enakovredno svežemu kravjemu, je pa po hranilnosti celo nadrejeno vsem drugim vrstam mleka. Mleko iz soje bodo v prvi vrsti dobavljali belgrajskim laretem, bolnišnicam, otroškim in starostnim domom in podobnim zavodom.

× **Izboljšanje grške ovčjereje.** Grki že od nekdaj redijo ovce. Radi pomanjkanja krmil in izgube področij s primernimi pašniki, je v zadnjih letih gojitev ovac precej nazadovale. Sedaj si oblasti prizadevajo za vzgojitev pasme, ki bi omogočila pridobivanje mesa in masti. To se vrši s križanjem merinove pasme.

× **Vzorno pripravljane domačega gnoja.** Landesbauernschaft Bayern je razpisala tekmo za odlično pripravljane domačega gnoja. Tekme se je udeležilo 140 kmetij, od katerih je bilo 119 odlikovanih in nagrajenih. Odlikovane kmetije so s svojim pripravljanim in pravilnim postopanjem z gnojem, vgladno vplivale na svoje sosede.

× **Cene romunskemu žitu.** Romunski glavni komisariat za določanje cen je določil za žita letošnjega pridelka iste cene kakor so bile lani. 10.000 kg pšenice stane 260.000 lejv. Pšenica mora tehtati na hektoliter 78 kg ter sme vsebovati do 3% odkadkov.

× **Združitev tvrdk petrolejske industrije.** V Romuniji so se združile tri petrolejske tvrdke, in sicer Petrolul Romanesc in Petrol Govora s tvrdko Creditul Minier.

× **Motvoz iz Nemčije za Romunijo.** 100 vagonov motvoza iz papirja je uvozila Romunija iz Nemčije. Gre za vrvice, ki jih bodo potrebovali za vezanje žitnih vreč letošnje žetve. Pošiljka je stala okrog 150 milijonov lej.

× **Iz švicarske industrije ur.** Velika Industrija ur Asuag v Neuenburgu v Švici si je leta 1931 od države izposodila 7,5 milijonov švicarskih frankov v svrhu saniranja te industrije, ki igra v švicarskem gospodarstvu veliko vlogo. V zadnjih letih je industrija ur imela tako slajne dobičke, da je junija t. l. lahko plačala že zadnji obrok posojila, ki je bilo brezobrestno.

× **Tujski promet in Švica.** Kakor znano, sloni velik del švicarskega narodnega gospodarstva na dohodkih, ki jih prinaša že od nekdaj lepo razvit tujski promet. Glavni viri dohodkov so seveda inozemci, ki jih pa sedaj radi vojne ne prihaja več toliko v Švico, kakor v mirnem času. Po podatkih, ki so jih objavili nedavno, je padel tujski promet za eno milijardo frankov napram predvojnemu stanju. Dvig domačega tujkega prometa ni izravnal vrzeli ter je javnost prisiljena z denarnimi posojili sanirati tujkoprometna podjetja, da prebrodijo vojno stanje.

× **Bolgarija goji ricinovo rastlino.** V Bolgariji je gojitev ricinovitih rastlin v zadnjih letih precej napredovala. Znamenitost pri tem je, da krmijo Bolgari svoje sviloprepke z ricinovim listjem, ki jim nadomešča murvino listje. Iz na ta način pridobljenih kokonov so izdelali svileno nitko po 22,25 m dolžine.

MALE VESTI

* **Odlikovanje Generalfeldmarschalla von Rundstedta.** Führer je odlikoval vrhovnega poveljnika zahodne fronte Generalfeldmarschalla Gerd von Rundstedta z odlikovanjem Eichenlaub zum Ritterkreuz des Eisernen Kreuzes.

* **Porast zbirke za Kriegshilfswerk.** Hišna zbirka Nemškega Rdečega Križa za Kriegshilfswerk, ki se je vršila dne 4. junija t. l., izkazuje po začetni ugotovitvi 67.646.919.000 RM. Pri isti zbirki lanskega leta so nabrali 58.023.156.72 RM. Porast znaša 9.623.762.28 RM ali 16,6 odstotkov.

* **Albert Pietzsch — pionir dela.** Führer je na predlog Organisationsleiter-ja in Leiter-ja organizacije Deutsche Arbeitsfront, Dr. Ley-ja, imenoval pionirjem dela, Leiter-ja Reichswirtschaftskammer, Präsident-a Dr. Ing. Albert Pietzsch-a, kot 19. Nemca, ki je dobil to visoko odlikovanje ter častni znak k istemu. Pietzsch si je to odlikovanje zaslužil s svojim uspešnim in neumornim delovanjem na področju gospodarstva. Odlikovanec je star 70 let.

* **Iz Ortsgruppe Oberradkersburg.** Zelle Weigelesberg v Ortsgruppe Oberradkersburg je minulo nedeljo priredila v gostilni Ansel in Weigelesbergu vaško popoldan v prid Nemškemu Rdečemu Križu. Zellenführer Holcek je na priridev povabil tudi ranjene vojake iz bližnjega lacareta, ki so se v družbi domačinov prijetno imeli. Popoldan je opešala godba Wehrmannschaft-a ter učiteljci Pg. Gruber in Wawrosch s plesi in sviranjem harmonike.

* **Nov grob.** V Rittmershausen-u pri Göttingen-u je umrl star 61 let Johann Muster, bivši posestnik in trgovec v Großmallenzenu, Kreis Rann. Njegovo smrt obžaluje žena in devet še deloma nedoraslih otrok.

* **Skrb za vojne žrtve.** Na neki seji, ki je razpravljala o socialni skrbi za vojne žrtve, je govoril Reichsarbeitsminister Seldte ter povdaril, da narašča pomen vprašanja socialne politike s trajanjem vojne. Kar se v Nemčiji nudi iz notranjega prepričanja, hočejo v deželah naših nasprotnikov uporabljati za dvig svoje vojne morale. Kakor v Angliji, tako se tudi v Ameriki vojne žrtve izpostavljene grenki usodi in žalostnemu življenju. Pri nas, tako je govoril Seldte, je skrb za vojne poškodovance in preostale razen splošno-političnega že davno socialno-političnega pomena. Pri tem ne gre za denarne podpore, temveč za gospodarsko oskrbovanje.

* **»Steirerland«.** Izšla je 6. številka lista »Steirerland«, Soldatenzeitung des Gaues Steiermark, Ausgabe für Untersteiermark. Na uvodni strani, ki jo krasi posnetek, predstavljajoč pogled na Draufeld, je objavljena pesem Dr. M. Macher-ja: »Das Steirerland«. Zgodovinsko razpravo Spodnje

Stajerske v žrcalu germanske preteklosti je napisal profesor Dr. Balduin Saria. Sledijo poročila iz vseh sedem spodnještajerskih Kreiso v odlikovanjih Spodnještajercer za hrabro zadržanje na frontah ter vesti o ostalih političnih in družinskih dogodkih. E. Paidasch je objavil članek o mestih, trgih in gradovih Spodnje Stajerske ter ga opešal s slikami. Pet manjših sestavkov za razvedrilo in zabavo, med katerimi je pripovedka Hans Klopfer-ja o samomorilcu iz dela »Erntedank« nekakšna počastitev avtorja, ki je ravno kar zaključil svoje plodonosno življenje. Spodnještajerskemu sportu je posvečen dostojen prostor. V listu tudi ne manjka poročil iz starega dela Gaua Steiermark. Humoristični del pa zaključuje zadnja stran tega našim vojakom na fronti namenjenega časopisa, ki postaja z vsako številko lepši in priljubnejši.

* **Izdaja pete Reichskleiderkarte za otroke in mladoletne do 18. leta.** Za čas od 1. julija 1944 do 31. decembra 1945 se izda peta Reichskleiderkarte za oskrbo otrok in rastoče mladine počeni od dovršenega prvega in dovršenega osemnajstega leta, starosti. Karte so ločene na starostne razrede 1 do 3 in 3 do 15. Nova izdaja takozvanih Burschenkart in Maidenkart (fantovske in dekliške) so namenjene za petnajsto do sedemnajstletne, ki so v minulemu času dobili razen Kleiderkarte za odrasle še Zusatzkleiderkarte s 30 nabavnimi odrezki. Vse karte imajo 80 odrezkov, ki stopijo v veljavo ob določenem času, in sicer bo 30 punktov uporabljenih še leta 1944, ostalih 50 punktov pa šele leta 1945. Preskrbovanje oblačil za dojenčke se vrši kakor doslej potom Säuglingskarte, ki se bodo izdajale kakor doslej. Veljavnost četrte Reichskleiderkarte se je podaljšala do kraja prihodnjega koledarskega leta. Od punktov, ki nosijo na četrte Reichskleiderkarte natis »Gültig auf Aufruf«, je deset punktov uporabljivih s 1. avgustom 1944. Istočasno se na kartah za moške punkti D in C ter na kartah za ženske punkti D, C in B proglasijo za odrezke za nakup šivalnih potrebščin, in sicer z veljavnostjo z dne 1. septembra 1944, 1. novembra 1944 in 1. februarja 1945. Na odrezke, ki so stavljeni na razpolago za nakup, se za enkrat lahko kupi samo ne pod zaporo stoječe predmete. Pripominja se pa izdane, da obstoja namen, v doglednem času od pod zaporo stoječih predmetov dovoliti nakup 1 ovratnika ali 1 para naramnic, ali 1 para držalk za nogavice ali nogavic za moške ter 1 držalka ženskih nogavic ali steznika ali pa nogavic za ženske. Veljavnost tretje Reichskleiderkarte je podaljšana do kraja tekočega leta.

* **Čevlji brez punktov.** Po veljavnih predpisih je bilo doslej pri nakupu čevljev oddati še punkta Reichskleiderkarte. Po nekem navodilu urada Gemeinschaft Schuhe se je s 1. julijem t. l. ustavilo nadaljnje zahtevanje punktov pri nakupu čevljev.

Dr. F. J. Lukas:

Ausschneiden! Izrezati!

Deutsch für Erwachsene methodisch und praktisch (Nemščina za odrasle metodično in praktično)

78. Stunde

Was wir immer wieder hören

1. Ich habe meinen Schirm im Gasthaus stehen gelassen.
2. Ich habe sofort den Arzt holen lassen.
3. Er blieb in der Rede zweimal stecken.
4. Heute nachmittags gehe ich spazieren.
5. Sie schickte die Kinder schlafen.
6. Ihr habt gut reden!
7. Ihr tut nichts als faulenzen.

Svoj dežnik sem pustil v gostilni.
Poslal sem takoj po zdravnika.
Dvakrat je obtical v govoru.
Daes popoldne grem na sprehod.
Otroke je poslala spat.
Vi lahko govorite (lahko vam)!
Vi samo lenobo pasete.

»Zus« mit der Nennform.

1. Mein Vater pflegt zu sagen ...
2. Wer wagt zu behaupten, daß ...
3. Es genügt zu sagen, daß ...
4. Es scheint nich zu ahnen ...
5. Er versteht die Menschen zu behandeln.
6. Ich gedenke, es diesmal anders zu machen.
7. Sie brauchen sich nicht so anzustrengen.
8. Es ist nicht zu leugnen, daß ...
9. Es war nirgend zu sehen.
10. Wie ist das zu verstehen?
11. Das habe ich Ihnen zu verdanken.
12. Das hat nichts zu sagen.
13. Um glücklich zu sein, braucht man nicht reich zu sein.

Moj oče navadno reče ...
Kdo si upa trditi, da ...
Zadostuje, če povemo, da ...
Zdi se, da ne sluti ...
Zna ravhati z ljudmi.
Mislim (nameravam), stvar tokrat napraviti drugače.
Nj se vam treba tako napenjati (truditi).
Ne da se tajiti, da ...
Ni ga bilo videti nikjer.
Kako naj to razumemo?
Za to moram biti vam hvaležen, tega ste vi krivi.
To nič ne de.
Ni treba, da je človek bogat, če hoče biti srečen.
(Bogastvo ne osrečuje).

Hätten Sie das richtig übersetzt?

1. Wer nach dem Scheine urteilt, täuscht sich leicht.
2. Wir haben getan, was wir konnten.
3. Wie man sieht, so erntet man.
4. Wo ein Aas ist, da sammeln sich die Geier.
5. Wohin du gehst, dorthin geh auch ich.
6. Je mehr er bekommt, desto mehr will er.
7. Wir erhielten genau soviel zurück, wie wir gegeben haben.
8. Komm so schnell als möglich zurück.
9. Ich behelf mich, so gut es ging.
10. Wir leisteten, soviel wir konnten.

Ali bi vi to pravilno prestavili?

Kdor po videzu sodi, se lahko zmoti.
Storili smo, kar se je dalo.
Kakor boš sejal, tako boš žetel.
Kjer je mrhovina, tam se zbirajo jastrebi.
Kamor greš ti, grem tudi jaz.
Več ko dobi (prejme), več zahteva.
Vrača se, kot se posodi.
Vrni se čimpreje.
Pomagaj sem si, kot sem vedel in znal.
Storili smo, kolikor smo mogli.

Zum Zeitwort.

1. Es ist mir dort sehr gut gegangen.
2. Es freut mich, Sie gesund zu sehen.
3. Es reut ihn, das getan zu haben.
4. Wir sind ganz naß geworden.

II glagolu

Tam mi je bilo zelo dobro.
Veseli me, da ste zdravi.
Zal mi je, da je to storil.
Bili smo premočeni.

Vzhodna fronta

* **Splošna obveznost za označevanje cen.** Na podlagi spremenjenega odredbe k odredbi za označevanje cen se mora počenši s 1. julijem t. l. označevati vse vrste blaga, ki se prodaja v trgovini na drobno ali pa na kakšen drugi način. To se pravi, da morajo nositi cenovne oznake vsi predmeti, ki so razstavljeni v izlozih ali pa na kakšen drugi način pripravljeni za prodajo. Izjema velja samo za umetniška dela.

* **Cene krojačev za izdelovanje oblek.** S 1. julijem so stopile v veljavo nove uradno določene cene krojačev za izdelovanje moških oblek. Krojaško delo je pri tem razdeljeno v 4 razrede. Obleka sako na dve vrsti stane po tem predpisu po razredu po RM 123, 92, 67 in 41. Sako na eno vrsto 120, 89, 64 in 59 RM. Suknja dvovrstna 80, 61, 44 in 40 RM. Suknja enovrstna 77, 57, 41 in 38 RM. Telovnik 17, 13, 10 in 9 RM. Hlače 29, 21, 15 in 14 RM. Krojaško delo za žimski plašč znaša RM do 99 RM po razredu. Za pomladanske in jesenske plašče so cene približno iste. Za preureditve in popravila oblek veljajo predpisi kakor doslej. Za obračanje oblek se lahko zahteva cena za lažono in še odškodnina za delo, ki je povezano s paranjem. Storitvene razrede delavnic se določa samo na predlog in z najnižjim sodelovanjem krojaških poklicnih organizacij. Tam, kjer se ne stavi nikakšnega predloga, se krojaške delavnice smatra kot delavnice 4. razreda.

* **Vzorna vaška skupnost.** V visoko v hribih in težko prehodnih krajih leželi hribovski vasi St. Lorenzen a. W., ki leži v bližini domovine nemškega pesnika Ottokar Kernstock-a pri Festerburgu, je nekemu kmetu pogorela domačija. Ko so pa zidariji hoteli postaviti novo kmetijsko poslopje, je bilo treba iz doline spraviti v hrib do stavališča 7000 komadov opeke. Za prevoz opeke bi v tankajšnjih težavnih strmih klancih pesenik potreboval več tednov. Da zidariji ne bi čakali na tako dolgotrajen prevoz, se je odločila vsa vas, ki šteje 75 moških in žensk, ter je s podajanjem iz rok v roke, kot živa veriga, v enem dnevu spravila vso opeko na hrib. Pri tem transportu so morali seveda napraviti več vmesnih postaj, tako da je za vso delo bilo potrebno nekolikokrat prevzeti in podati 7000 komadov opeke iz rok v roke. Primer je dokaz, kako močna je skupnost, če se zaveda svoje moči.

* **Označite lego letalsko zaščitnih prostorov!** Kadar bombe porušijo stanovanjske hiše, je reševalcem v mnogih primerih težko ugotoviti, kje se nahajajo letalska zaklonišča. V takih primerih so letalska zaklonišča hitro našli, če so bila dobro vidno označena kot taka. Zato se mora zaklonišča označiti od vseh strani ceste z dovolj vidnimi puščicami. Ljudje, ki hodijo mimo teh znakov si zapomnijo lego zaklonišč ter so v resnih primerih najboljši svetovalci reševalcem. S tem se reševanje ljudi, ki so zasuti v zakloniščih pospeši in olajša. Predpis torej zahteva, da so vsa zaklonišča označena s puščicami na hišnih zidovih, kar morajo preskrbeti lastniki hiš.

* **Zrhlajte okenske ograde v kletnih prostorih.** Reševanje ljudi iz letalskih zaklonišč v po bombah zrušenih hišah v mnogih primerih ovirajo železna okenska okrižja. Radi tega je Reichsminister za letalstvo odredil, da morajo posestniki hiš zrhljati vsa železna okrižja, ki so vzdana v kletnih okna, tako, da se jih v slučaju potrebe lahko zname. Izjema velja samo za kleti, ki čuvajo in hranjujejo posebno zastražene stvari po bankah, arhivih itd. ter za omrežja, ki so radi prometne varnosti neodstranljiva. Odškodnine se za taka dela ne prizna.

* **Rast in lasten kino.** V Rast-u so na slavnosten način otvorili kino-gledališče, ki razpolaga z okusno urejeno dvorano z 258 sedeži. Ta ureditev predstavlja enajsto ustanovitev te vrste na Spodnjem Stajerskem odkar je vrnjena svoji materni deželi. Zasluga gre predvsem tvrdki Allgemeine Filmverhandlungsgesellschaft m. b. H., podružnica v Marburg-u, ki jo vodi Pg. Dr. Kurt Hammer, Leiter der Reichsfilmkammer Außenstelle Wien in K-Gauleitstellenleiter Franz Döhrn.

* **Tja na tisto tiho domovanje.** Dne 22. junija je po dolgi mučni bolezni za vodo zabil svoj oči pesnik J. Tschernoscha pri Barentalu.

* **Na otroke je treba vedno paziti.** V Severnem Schleswigu je neki Hansen kosil travo, medtem je pa ukazoval hčerki, da naj gre domov. 8-letna deklica pa svojega očeta ni pravilno razumela ter se je podala proti očetu, ki pa med kosnjo ni opazil, da se mu približuje. Deklica je priketela naravnost pred koso, ki mu je odrezala nogo v bedru. Nesrečni oče je nato odnesel otroka domov in v bolnišnico.

Približno od julija 1943 stoji naša vzhodna fronta v znamenju premikalne ali gibljive strategije. Boji se odigravajo v prostoru in razmeram primerno na način, ki jasno kaže, da za nemško fronto ni važno, če teče bojna črta daleč v globini sovražnega ozemlja ali pa oolj na nje-govi periferiji. To je razvidno iz iniciative bojev, ki je kljub številčni sovražni premoči bila doslej še vedno v rokah Nemcev. Preložitve vzhodne fronte iz Kavkaza, Krima in Ukrajine na današnje bojno črto, ki se je v svojem južnem delu ustavila tik ob vznožju Karpatov ter teče v srednjem odesku tam, kjer so sovjeti dne 22. junija začeli svojo letno ofenzivo, ni smatrati toliko kot uspeh nasprotnika, temveč bolj kot taktične poteze naše zmogljive in elastične obrambe.

Ker je Nemčija prisiljena voditi vojno ter braniti Evropo na več frontah, ne bi bilo pametno prevažati ojačenja od bojišča do bojišča ter jih vpostavljati tam, kjer je pritisk nasprotnika trenutno najhujši. Da so zavarovane in držane vse fronte in pravilno razdeljene in pripravljene tudi rezerve za vse morebitnosti, je dokaz pravilnega pojmovanja in nastopanja našega vojnega vodstva. Stanje frontnih položajev namreč ni meriti iz vidikov posrednih bojišč in front, temveč v celoti. Tak način vojskovanja je moč edino nemški oboroženi sili, ki je po svoji kakovosti v vsakem oziru edinstvena. Saj vemo, da potrebujejo nasprotniki za vsako, tudi najmanjšo akcijo, vedno in povsod ogromno številčno in materialno premoč, naše številčno in materialno slabše, po svojem vodstvu in duhu pa daleko nadrejene sile jim pa pri tem določajo, kaj in kako morajo počenjati.

Naše gibljive operacije imajo prav posebno na vzhodu namen, slabiti in uničevati potencial velikega nasprotnika, ki se črpa in slabi pri pridobivanju prostora razmeroma bolj, kakor se je slabil, ko je izgubljal ozemlja. Naš cilj je v ofenzivnih in defenzivnih operacijah namreč vedno eden in isti.

* **Ljudsko gibanje v Marburgu.** V zadnji polovici meseca junija je bilo Standesamtu prijavljenih: 54 porodov (zadnjič 53), od teh 32 dečkov (zadnjič 29) i 22 deklic (zadnjič 24); 39 smrtnih slučajev (zadnjič 36), od teh 20 moških (zadnjič 19) in 19 žensk (zadnjič 17). Pri Standesamtu sklenjenih porok je bilo 26 (zadnjič 21).

* **Polletni pregled ljudskega gibanja.** Zanimiv je skupni pregled ljudskega gibanja v Marburgu v prvi polovici 1944. Porodov je bilo 744, od teh 382 dečkov in 362 deklic; smrtnih slučajev: 629, od teh 373 moških in 256 žensk. Vseh na Standesamtu sklenjenih porok je bilo 296.

* **Nov vozni red nemških železnic.** Uprava nemških železnic je dne 3. julija uvedla nov potniški vozni red, ki prinaša nekatere spremembe.

* **120 bomb na pokopališče.** Pri zadnjem anglo-ameriškem letalskem napadu na mesto Budimpešta so angleški letalski gangsterji vrgli na pokopališče 120 bomb. Ker se je prebivalstvo radi letalskega alarma zateklo na pokopališče, je pri tem imelo tudi mnogoštevilne izgube. Letalci so te ljudi obstrlevali tudi v nizkem poletu s strelnim orožjem.

* **Vojna proti otrokom.** V zadnjem času so anglo-ameriški letalci metali na srbska mesta barvila za barvanje ustnic, ki so bila polnjena z eksplozivom. S tem so povzročili ranjenje raznih žen in deklet. Sedaj so pa začeli metati še otroške igrače v obliki lutk in otroških ur, ki tudi eksplodirajo, ker so polnjene z eksplozivom. Med igračami so našli tudi slaščice, ki so bile zastrupljene.

* **Pravico do obrokov za samooskrbovance** imajo samo kmetijski delavci. Kakor kmetje in njihovi svojci, tako so tudi razni kmetijski delavci in razni drugi podeželani samooskrbovanci. Doslej je bilo možno, da so ljudje, ki so imeli malo kmetije in neka živinoreja, lahko dobili obroke samooskrbovancev, tudi če niso bili vedno kmetovalci. To so sedaj v interesu delovne vpostave ukinili. Reichsernährungsminister je določil, da se odvzame samooskrbovancem obrok samooskrbovancev, če odklonijo po Arbeitsamtu dodeljeno jim kmetijsko delo. Čim Arbeitsamt javi Ernährungsamtu o izvršenem kaznovanju neke osebe, ki ne mara prevzeti kmetijsko delo,

Sedanja sovjetska ofenziva na srednjem delu vzhodne fronte se po značaju bojev, ki se razvijajo, v ničemer ne razlikuje od ofenzivnih akcij, ki jih je naša vzhodna fronta uspešno odbijala že v zimah 1941-42 ter 1942-43. Pritisk, ki sloni na takozvani koncentraciji artilerije po vzgledu anglo-ameriške taktike na zahodu, je bil dolgo in temeljito pripravljen. Uporaba vseh sodobnih vrst orožja ter brezobzirno riskiranje morebitnih izgub človeškega in ostalega materiala, je sovjetom zaenkrat omogočila zavojevanje mest Vitebsk in Orša, kjer je naše vodstvo preložilo fronto. Sedaj pritiska nasprotnik s silnejšimi zamahli, v upu in želji, da bi se prerinil proti Baltiku. Baltik je bil njegov vojni cilj že v ofenzivah minulih dveh zim. V podporo te akcije lahko pride do večjih pritiskov tudi na ostalih delih vzhodne fronte, ki jo bodo Nemci branili tudi odslej po svojih dosedanjih načinih. Da bodo pri tem sovjeti zasedli morebiti še druga mesta in da se jim bo iz taktičnih ozirov verjetno prepustilo še področja, zasledovalce našega vojskovanja ne bo vznemirjalo, ker so jim znani naši vojni cilji, ki gredo za tem, da se predvsem oslabi in izčrpa nasprotnik in da se mu prepreči vse poskuse, da bi prisilil našo fronto do odločilne bitke.

Premikanje front naprej ali nazaj ne odloči ničesar, dokler je fronta intaktna in neprebitna. Ker sovražniku nekaj takega verjetno na nikakšni točki ne bo uspelo, tudi ne bo mogel izsiliti nikakšnih operativnih uspehov.

Z ozirom na naš celokupni položaj po vseh bojiščih, si naša vzhodna fronta prizadeva, uničevati sovjetske sile, vezoč jih na boje podrejenega in neodločujočega značaja. To se bo vršilo tako dolgo, dokler ne bo naše vojno vodstvo smatralo za zrelo in potrebno, da po temeljiti pripravi izsilji in odloči čas in kraj odločilne bitke. Do tega bo prišlo v trenutku, ko bo to za nas najbolj ugodno, to je, ko bo naša nadrejenost sovražniku zopet očitna.

se ji odvzame višje obroke. Če je pa potrošnik delal 6 mesecev neoporečno v kmetijstvu, se mu zopet lahko prizna obroke samooskrbovancev. Ako bi pa še enkrat odklonil sprejem kmetijskega dela, se mu obrok samooskrbe odvzame za vedno. S tem se hoče doseči, da bodo obroke samooskrbovancev dobivali samo tisti, ki res delajo v kmetijstvu.

* **Glava nemške kemije.** V modernem vojskovanju je tudi pomen kemije velike važnosti, potrebuje jo pa istotako tudi vojno gospodarstvo. Med glavne voditelje in prvovrstne kemike šteje Nemčija znanega specialista za barve, Dr. ter Meer-a tvrdke I. G. Farbenindustrie. Ta mož je dne 4. julija doživel 60. leto starosti. Njegova glavna zasluga je hitra organizacija in ureditev industrije bune, ki nam nadomešča kavčuk. Dr. ter Meer stoji na čelu raznih industrijskih podjetij in znanstvenih družb, kot kemik in učenjak pa uživa ugled tudi v inozemstvu.

* **Pazite na črešnjah!** Obiranje črešenj je zahtevalo tudi letos precej nezdov. Cela vrsta ljudi, predvsem mladine, si je s padcem s črešnje poškodovale roke ali noge.

* **Osebnj promet v vojnem času.** Nekaj samo ob sebi razumljivega je, da imajo železnice v vojnem času prekomerno veliko prometa. V interesu skupnosti, prav posebno pa tudi v interesu vsakega posameznika je, da se v sedanjem času železniška potovanja omeji na minimum. Mi vemo, da se potovanja privatnega značaja, ki so povezana z raznimi dopusti, obiski in podobnim, lahko preložijo in odložijo za poveljni čas, lahko se pa tudi popolnoma opustijo. Kdor potuje, ne da bi imel za to res neobhodno potrebo, se sam izpostavlja neprijetni vožnji v prenapolnjenih vagonih in vsem težavam, ki so danes povezane s potovanjem. Železnica naj prevažata potnike, čijih potovanje je vojne važnosti.

* **100 milijard RM hranilnih vlog.** Vloge pri hranilnicah in kreditnih institucijah Nemčije so dosegle 100 milijard RM. V teh številkah je prav ledo vidna pridnost in uvidevnost nemškega naroda, ki ve, kam je treba dati denar v času, ko radi vojne produkcije primanjkuje blaga za civilne potrebe, hkrati pa dokazuje s tem svoje zupanje v nemške denarne zavode.

Z a k o n o l o v u

Dne 3. julija je minilo deset let, odkar je stopilo v veljavo enotno lovsko pravo Nemčije, medtem ko je do takrat vsaka nemška dežela imela svoje lastne lovske predpise, kar se tudi v času takozvane weimarske republike ni veliko spremenilo. Od leta 1934, odkar velja Reichsjagdgesetz, in odkar vodi vse lovske zadeve Reichsjägermeister Hermann Göring, imajo vsi lovci širom Reicha enake lovske pravice, podvrženi so pa tudi enakim lovskim predpisom in dolžnostim. Nemški lovec je po lovskem zakonu zaupnik naroda, ki v smislu lovskega zakona izvaja lov v interesu narodne skupnosti. Gojitev divjačine in lov sta točno odmerjena in določena.

Storitve lovcov so tudi v vojnem času lepe, v marsičem celo večje, kakor v miru. Letno ustre-

lijo kakih 85.000 rdeče divjadi, 17.000 damjačine, 500 divjih ovac, 9000 divjih koz, 600.000 srn, 40 tisoč črne divjačine, 3 milijone zajcev, 1 milijon kuncev, 800.000 fazanov, 1 milijon jerebic, 300.000 divjih rac, razen tega še pa veliko število lisic, kun in drugih kožuharjev. Ta odstrel je ceniť s kožuhi vred na 30 milijonov RM.

Meso od divjačine se po vojno-gospodarskih predpisih oddaja za prehrano ljudstva. V glavnem ga dobivajo lacareti, kantine oboroževalne industrije in ostale kuhinje velikih industrij.

Zanimalo bo, da ustrelijo največ rdeče in črne divjačine ter damjačine in lisic v pokrajini Brandenburg, medtem ko je lov v pokrajini Schlesien bogat na fazanih, jerebicah in malih roparicah.

Was ein Invasions-Tommy in seiner Tasche hat

Ein Feuerzeug, etwas groß geraten, ein Knicker, an einer Schnur mit allerhand Werkzeugen. Ein Schlagring, 50 reguläre französische Francs und 50 weitere Francs »Invasionsgeld« in Scheinen zu 5 Francs. Wie wenig kennt doch General Eisenhower die Franzosen, daß er die Tommys mit derartiger Münze ausstattet.

PK.-Kriegsber. Petraschk To.-Ep. (Sch)

TO IN ONG

Begunci v Švici

Kakor poročajo iz Berna, se nahaja trenutno v Švici 75.000 beguncev iz nič manj kot 20 narodov. Oskrbovanje teh političnih in vojaških beguncev dela švicarskim oblastem težke preglavice. V politični javnosti so vzeli z zadovoljstvom na znanje vest, da so zahtevali poslanci v Nationalratu povečano vpostavo teh beguncev v produktivnem delu. Ni še dolgo, ko je švicarski tisk kritiziral vlado radi stremjenja po omejitvi imigracije, to pa radi tega, ker so med tistimi, ki prihajajo v Švico, tudi mnogi židje. Azil za begunce iz inozemstva in izvršitev haške konvencije glede internirancev sta povzročila švicarskim oblastem mnogo dela. Švicarske oblasti so vprašanju zaposlitve beguncev sicer posvečale že od početka mnogo pozornosti, toda javnost je mnenja, da je bilo premalo storjenega. Vedno bolj se je v zadnjem času prenilo v ospredje spoznanje, da je možna pritegnitev beguncev k produktivnemu delu, ne da bi bilo treba obremenjevati delovnega tuga. Mimo tega je v interesu beguncev in internirancev samih, da niso prepuščeni brezdelju.

Švicarji so imeli doslej z begunci že slabe izkušnje. Leta 1933 so prišli v Švico predvsem židovski emigranti. Mnogi izmed teh židov iz Nemčije so prinesli velika finančna sredstva čez mejo in so mislili, da si zamorejo azilno pravo kratkoma odkupiti. V času, ko je bila švicarska vojska mobilizirana in ko je prebivalstvo pridelovalo več za samooskrbo, so ti židje posedali po kavarnah, zabaviščih in se sprehajali po ulicah. Takrat še švicarske oblasti niso imele nikakih izkušenj z begunci, razen tega pa so domnevale, da bo vsaj del teh beguncev izginil čez veliko lužo v Ameriko. Ta domneva se pa nikakor ni izpolnila. Švicarske oblasti so potem napravile temu stanju konec. Dela zmožne žide so vtaknili v kmetije kot delavce, židinke pa so morale pomagati pri krpanju perila itd. Mimo tega so švicarske oblasti preprečile vsako politično delovanje teh beguncev na zelo energičen način.

Medtem se je dvignilo število beguncev, vojaških internirancev itd. na 75.000 mož, žena in otrok. Švicarska javnost si je sedaj oddahnila, da je vprašanje delovne vpostave teh beguncev definitivno rešeno. Od 1. julija t. l. naprej so vsi dela zmožni civilni interniranci že vpostavljeni v delo. Vojaške oblasti bodo pa poskrbele za to, da bo tudi 40.000 vojaških beguncev na švicarskih tleh kmalu v delovnem procesu. S tem bo Švica rešila v velikem obsegu tudi vprašanje pomanjkanja delovnih sil.

Kakšen je boljševizem?

Boljševizem ali komunizem je družabni red, kakor ga imajo v Sovjetski. Gre za razmere, kjer je narod v takem suženstvu, da ga človek, ki ima količkej čuta pravičnosti, ne privoščiti nikomur. V Sovjetski je človek po zaslugi rdečih židovskih krvolokov padel na nižino, ki jo lahko opišejo samo tisti, ki so vse gorostasnosti rdeče vladavine skusili na lastni koži ter jih videli na lastne oči. Sovjetom gre za to, da lepo in dobro živi kasta rdečih komisarjev ter da gara in trpi 180 milijonov ljudi za zavajevanje ostalega sveta, ki bi ga tudi rad zavajevali v svrhu boljševizacije.

Od leta 1917, odkar je zavladal v Rusiji nasilen boljševizem s svojim izmozgavanjem ljudi in

uničevanjem tistih, ki se mu zdijo škodljivi, so boljševiški oblasti neizmerno pomorili milijone ljudi, nič manj pa odgnali v izgnanstvo v Sibirijo, kjer so izročeni počasnemu izumiranju pri razmerah, ki niso dostojne niti za živali, še manj pa za ljudi. Vse to uganja krvolocen komunizem, opirajoč se na svojo ideologijo delavskega socialističnega družabnega reda. Velezločini, ki se uganjajo nad ubogim prebivalstvom, izvrirajo v hudodelnih možganih raznih pokvarjenih židov, ki tvorijo glavni kader boljševiškega vodstva. Žid je tudi bil Karl Marx, duhovni oče in pisec zamisli mednarodnega socializma in današnjega komunizma ali boljševizma, ki strahuje vso nekdanjo Rusijo, ogroža in okužuje pa tudi vse ostale dežele v Evropi in drugod.

V sedanjí vojni gre za to, da zmaga evropska kultura, ki jo predstavlja Nemčija s svojimi zavezniki, nad boljševiškim nasiljem, ki sili v Evropo, da bi uničil in izbrisal sledove dvatisočletne kulture ter uvedel svoj krvavi režim. Zato naj velja boj vseh zoper vse, kar je boljševiškega, pa naj si bo to odkrito ali pod kako krinko.

o Vpliv gozda na podnebje. Še-le zdaj se pričena človeštvo prav zavedati, v kakšni čudni zvezi sta si gozd in klimā ali podnebje. Nekateri grede celo tako daleč, da trdijo, da je od vsega početka naselitve naše zemlje usoda pragozdov postala tudi usoda podnebja širom zemlje in s tem v zvezi tudi usoda človeka oziroma cele človeške družbe. Kakšen vpliv ima gozd na cele pokrajine, to vidimo še danes najbolj povsod tam, kjer je kraški svet, torej tam, kjer prevladuje kamen apnenec (Kras, Dalmacija, Grčija i. dr.). Tudi to je postalo splošno znano, kakšen vpliv ima gozd na neurja, posebno na nevihte s točo. Za vsakdanje življenje najboljčnejši pa je vpliv gozda na vprašanje vode v gotskih krajih ali v celih pokrajinah. Velike važnosti je gozd tudi za stavbe in kot kurivo, posebno v krajih, kjer ni premoga. Da ima gozd pretežen vpliv tudi na človeško zdravje, o tem so danes tudi že priprosti ljudje prepričani. Kratkoma, gozd je za gospodarstvo in sploh za življenje celih dežel dragocen zaklad, katerega vrednost pride posebno v poštev tudi po sedanjí vojni. P.

* **Bodite previdni pred sovražno špijonažo!** Po vseh mestih in vaseh vidimo senčno sliko Angleža, ki nas opozarja na dejstvo, da ima sovražnik povsod svoje uho. To se pravi, da ne vemo ne ure in ne dneva, ko iz neprevidnosti lahko škodujemo domovini in samemu sebi. Zato je treba vedno dvakrat premisliti predno izustimo besedo, ki se nanaša na zadeve, ki se na kakoršenkoli način lahko izkoristijo v prid našim sovražnikom. Ne razlagajmo po cestah in ulicah ter po avtobusih in železnicah zadeve, ki so povezane z delom po naših delavnicah in tovarnah in tudi ne zadeve, ki nam jih je kdo drugi povedal. Obdržimo za sebe tudi doživljaje, ki smo jih morebiti slišali od kakga vojaka, ki je bil na fronti, ne razlagajmo in ne spuščajmo se v pogovore, ki niso potrebni in nam tudi ničesar ne koristijo. Vsestransko prepletena mreža sovražne špijonaže zagradi vsako neprevidno izgovorjeno besedo in jo izkoristi v svoje vojno vodstvo. Mi sami pa tudi lahko zapademo kazni, ne da bi imeli namen škodovati naši skupnosti. Torej jezik za zobe in govorimo le to, kar je potrebno in na mestu!

* **Municija, razstreljivo in orožje ni za otroke!** Te stvari mladino, predvsem fante, najbolj mičejo, so pa izredno nevarne. Vzgoja staršev naj bo vedno usmerjena v to, da se otrokom v primernih oblikah pove, kaka nevarnost obstoja, če pridejo mladoletni ali pa celo otroci do imenovanih stvari. V dokaz navajamo danes zopet primer, ki je prinesel nesrečo dvema družinama v Allgäu-ju. Tam sta našla 9-letni Hermann Bergnapp in 11-letni Johann Diepelder municijo, ki sta jo najprej zakopala in skrila v vrtu. Čez nekaj časa sta jo pa izkopala, pripravila na travniku ogenj ter vrgla v plamen. Pri tem je eksplozija ubila Bergnappa, njegovega tovariša pa težko ranila, da so ga morali odpeljati v bolnico.

* **Pet let težke ječe radi tatvine.** Landgericht Graz je obsodil 48-letnega Leopolda Beleskoviča iz Brundorf-a pri Marburg-u na pet let težke ječe radi tatvine. Desetkrat predkaznovani zločinec iz navade je trdil, da krade samo v pijanem stanju.

* **Kaznovano onečaščenje časti nemške žene.** Sodišče v Klagenfurt-u je obsodilo 35-letno Marijo Lipp iz Wiesenau-a, 23-letno Theresio Mair in 20-letno Paulo Niederegger, slednji dve iz Linz-a, radi vzdrževanja nedovoljenega razmerja z vojnimi ujetniki. Lipp in Niederegger sta dobili vsaka po 2 leti, Mair pa dve leti in tri mesece težke ječe.

* **Letalci-morilci nad Zagrebom.** Nedavno so v Zagrebu napadli štiri nizko leteči angleški lovci pasante na cestah ter jih obstreljevali s strojnimi. Pri tem so ranili pet oseb, med katerimi sta se nahali dve mali deklici. Obramba je pa takoj nato sestrelila eno sovražno letalo, ki je zgorelo s pilotom vred. Naslednjega dne so sovražna letala napadla okolico Drniša in Kliša ter jo obstreljevala s strojnimi. Naša obramba je pri tem zrušila eno sovražno letalo pri Sv. Ivanu in drugo pri Zelini. Dva moža posadke sta pri tem zgorela, pet mož, ki so se rešili s padali, je pa bilo ujetih.

* **Sleparije s tobačnimi kartami na Hrvaškem.** Zagrebška policija je odkrila veliko goljufijo s tobačnimi kartami. Gre za osebe, ki so dale tiskati tobačne karte in so jih nato prodajale po izredno visokih cenah. V zvezi s to afero so doslej pozaprli 30 oseb.

* **Umril je dr. Milan Hodža.** V Floridi v Zedinjenih državah Severne Amerike je umrl bivši predsednik češkoslovaške vlade dr. Milan Hodža.

* **Boljševiki so ubili 14 duhovnikov.** Katoliški škof v Splitu je izjavil, da so samo v njegovi škofiji boljševiške tolpe ubile 14 duhovnikov.

Zverinska doslednost

Od tistih baltiskih pastorjev, ki so jim sko-rdja pred četrto stoletjem boljševiške moril-ske zveri razparale trebuhe, jim iz njega po-tegnile del droba in tega pribile na drevo in potem žrtve tako dolgo gonile okoli dreve-sa, da so z okoli drevesa ovitim črevesjem obležale mrtve, je samo ravna črta groze polnih doslednosti do tistih romunskih du-hovnov, ki so bili po boljševiškem vpadu v romunsko ozemlje živi križani v svojih cer-kvah po podivjanih komisarijih.

Najsi se je boljševizem v tem razdobju še tako skrival in najsi se je Stalin iz psa krvo-slednika in generalnega tajnika komunistič-ne stranke preobrazil v s patriotskim nim-bom obdano postavbo »maršala« Stalina, in najsi se je Čeka radi prevare prelevila čez GPU v današnjo NKWD. — judovski komi-sar, po židovstvu sistematsko razbrzdano kravo sovraštvo vzhodne stepe in grozoviti teror, ki je prekosil vse človeške pojme, kot določujoči bistveni znak židovskega boljše-vizma so ostali! Najsi se boljševizem sedaj sam v javnem zasmehu kremelskih vlasti-žrečev prišteva k »demokracijam«, — nje-govi krvavi načrti o ureditvi sveta so ostali isti, ali postali so še bolj nevarni, ker se je vojaška sila boljševizma nad 20 let s ko led mrzlo doslednostjo lahko pripravljala na svoj čas in je postala vedno močnejša, in ker so v današnji svetovni odločitvi koruptne zapad-ne velesile v svoji ogromni predrznosti pre-zele vlogo pomagača pri boljševiškem zavo-jevanju sveta in koncentričnega napada na Evropo.

Kdor koli v »nevtralnih« državah le še ble-teta o možnosti preobrazbe boljševizma, nje-ovih ciljev in metod, ta spada ali k tistim političnim malomeščanom, katerih zasleplje-nost enostavno izziva usodo, ali pa spada iz-zanikrnosti in neumnosti ali iz čisto zločin-skega namena k zavestnim predhodnikom boljševizma. Kdor si v Evropi upa lahkotno ali zločinsko zastopati mnenje o preobrazbi boljševizma, ta še vedno ni razumel, da je bila ravno ogromna, celo proti lastnemu na-rodu čez vse mere brutalna grozljivo smetna in v svojih metodah zverinska doslednost, po kateri edini je bil boljševizem sposoben, iti svojo pot skozi reke krvi lastnega naroda, skozi sistematsko obubožanje lastnih ljudi, ki so bili napravljeni za robote svetovne revolu-cije. In kdor v Evropi še misli, da Anglija in Amerika, če zmagata, pač ne bi pustile boljševizma v Evropo, ta še ni razumel, da bi v primeru vojaške zmage naših sovražnikov tako za Anglijo kakor za Zedinjene države v Ame-

riki obstajal kvečjemu problem, da bi zadrža-le boljševizem pred svojimi lastnimi državami. In še to jima ne bi uspelo z absolutno goto-vostjo. Najhitreje pa bi se izpolnila usoda Anglije.

Te dni šele so bili trije množstveni morilci, komisarji »državne varnosti« drugega reda, Serov, Češenko in Kruglov odlikovani z naj-višjimi vojaškimi redi Sovjetske zveze, ker so po ponovnem zavzetju po boljševiških četah med civilnim prebivalstvom v njim dodeljenih ozemljih uprizorili posebno krvavo klanje. Edina krivda teh žrtev je bila, da so spoznali nemško oboroženo silo in nemški red in so bili torej »fašistično okuženi«. Če ta »zločin« boljševiškim komisarjem zadostuje za pomo-ritev lastnih rojakov, si lahko predstavljamo, kako bi ti komisarji in ljudski morilci divjali v Evropi sami.

Kdor koli v Evropi še ni razumel ognjenih znamenj Katyna in Vinice z njihovimi grozo-vitimi ponovitvami, in ni razumel boljševiških metod v baltiskih državah 1940-41 — ravnokar so bili spet ob Jezelskem jezeru pri Rigi naj-deni grobovi letonskega generala Goppersa in drugih letonskih žrtev NKWD iz tistih časov —, ta naravnost izziva bat usode ali, kon-kretno povedano, zatilčni strel od strani ži-dovskih množstvenih morilcev. Zločinska lahko-miselnost, s katero so v nekkih »nevtralnih« državah neumno drzko zatajili odkritja in pri-bijanja zverinske boljševiške doslednosti na sramotni steber od strani Nemčije kot »naj-

bolj priljubljeno snov nemške propagande«, je sedaj, ko gre za ves kontinent, postala zločin izdaje nad Evropo in njenimi narodi!

Prizorišče nespremenljivega in nečloveške-ga v svojem razhrzdanem divjanju vedno se stopnjujočega židovsko-boljševiškega moril-skega terorja, se je približalo Evropi. Danes doživljamo, kakor nekdanj v obrobni državah Vzhodnega morja, židovske komisarje v ev-ropskih obmejnih ozemljih pri njihovem kr-vavem delu. Ne več kot apokaliptična vizija lebdi nevarnost boljševizma nad vso Evropo, temveč grozna resničnost, povzročena in omo-gočena s pomočjo zapadnih »demokracij« ogroža neposredno ves kontinent. Med oddelki NKWD in Evropo stoji danes na Vzhodu samo fronta nemških in zavezniških čet.

Za Evropo ni več izbire in izhoda. Zverin-ska doslednost boljševiškega zavojevanja sve-ta ogroža ves kontinent brez izjeme. Samo ena rešitev je: da vzdrže in zmagajo nemške armade na Vzhodu in Zapadu! Mi vemo, za kaj gre in v čem moramo napeti svoje no-tranje in zunanje moči in mi torej vemo, da bomo zmagali, če strnjeno zastavimo vse sile za zadnjo in največjo odločitev. Kdor pa v Evropi še ni razumel neizprosne alternative in je torej ob uri evropske odločitve kriv iz-daje nad Evropo, bo svojo krivico moral za-govarjati pred zgodovino ...

K. M.

× Nahajališča antimona v Turčiji. V anatolski provinci Tokat so rudosledci odkrili znatna na-hajališča antimona. Gre za področje, ki obsega kakih 638 hektarjev. Kakor se čuje, nameravajo te rudnine eksploatirati s pomočjo državne banke. V Turčiji so leta 1938 pridobili 393 ton antimona ter so vedno stremeli za tem, da bi se produk-cija dvignila na 2000 ton letno.

Jeder Betriebsführer

soll das
Verordnungs-
und Amtsblatt

ANZEIGEN
im »Stajerski
Gospodar« sind
erfolgreich!

des Chefs der
Zivilverwaltung
in der Unter-
steiermark
lesen. Bezugs-
preis monatlich
RM 1.25. Be-
stellungen sind
an die Ge-
schäftsstelle
des Verordnungs-
und Amtsblattes,
Marburg/Drau
Badgasse 6,
zu richten.

Suche Lehrplatz
bei Schneiderin
für meine Toch-
ter, die kürz-
lich ihr Pflicht-
jahr abgedient
hat. Antr. erbe-
ten an Vinzenz
Jeritsch, Stamp-
fen, Schutze 5,
Post: Rohitsch.
737-5

Danksagung

Tiefgerührt über die überaus herzliche Anteilnahme anlässlich des schweren Verlustes den wir durch den Tod unserer lieben, unvergesslichen, zu früh verstorbenen Gat-tin, Mama, Schwieger- und Großmama, Frau MARIA POD-GORSCHKEK erlitten haben, sprechen wir allen Verwand-ten und Bekannten unseren innigsten Dank aus. Auch dank-ken wir herzlichst allen Teilnehmern am Begräbnisse und für die vielen Kranz- und Blumenspenden.

434

Ponigl, den 24. Juni 1944.

Die tieftrauernde Familie PODGORSCHKEK.

Wir geben die traurige Nachricht, daß unser lie-ber Gatte, Vater, Sohn, Bruder, Onkel u. Schwager

Rudolf Purgai

Grenadier

am 27. Mai 1944, im 27. Lebensjahre, an der Ostfront ge-fallen ist.

Drauweiler, Bruck, St. Nikolai, den 17. Juni 1944.

In tiefer Trauer:

Mimi, Gattin; Erika, Töchterchen; Anton, und Franziska Purgai, Eltern; Josef, Fritz, Stefan, Mathilde, Geschwister; Milli und Anni, Schwägerinnen.

441

Schmerzerfüllt traf uns die traurige Nachricht, daß unser innigstgeliebter Sohn

Franz Sewer

Gefreiter, ausgezeichnet mit d. EK II. Kl., Träger des Verwundetenabzeichens

im Alter von 20 Jahren, am 16. Mai 1944, bei den schweren Kämpfen an der Südfront sein junges Leben für Vaterland und Volk gab.

440

Er ruht weit von der Heimat entfernt.

Marburg-Dr., Graz, Laibach, Settich, St. Veit, am 5. Juli 1944.

FRANZISKA und FRANZ SEWER, Eltern, und alle übrigen Verwandten und Bekannten.

Med. univ. Dr. Karl Stierl
Kokoschneeggstrasse 24
 ordiniert von 8—10 und 14—15
 Fernruf 2774

REDIN NEUES Pulver für Wuchs
 und Mastung der
 Schweine
REDIN,
 mit garantiertem Erfolg
 Zentralkrogerle **EMIL THÜR**
 Marburg (Drau), Herrengasse 33

Gutsverwaltung Gaugut
Grossonntag, Kreis Pettau
 sucht dringend
tüchtigen Melker
 für neuengerichteten Melkmaschi-
 nenbetrieb. Hilfskraft vorhanden.

Širite Štajerskega Gospodarja!

Unsaßbar hart und schwer traf uns die traurige
 Nachricht, daß mein innigstgeliebter herzensguter
 Sohn, unser Bruder, Schwager, Onkel und Neffe

Josef Felser

Gefreiter, Träger des Eisernen Kreuzes II. Kl., des Sturm-
 abzeichens und des Verwundetenabzeichens in Schwarz

am 22. März 1944, im Alter von 21 Jahren, an der Ostfront
 den Heldentod fand.

Er fiel für den Führer und seine geliebte Heimat.

Pickendorf, Marburg-Dr., Brunnendorf, Drauweiler, am
 1. Juli 1944. 432

In tiefster Trauer:

Therese Felser, Mutter; Stefan, dzt. im Felde, Frieda und
 Rudl, Geschwister; Sonja, Schwägerin; Johann Pewetz,
 Schwager; Viki, Erich und Waldi, Neffen; Elis, Maltschi
 und Bethi, Tanten, sämtliche Onkel und alle übrigen Ver-
 wandten. 432

In tiefem unaßbarem Schmerz geben wir die traurige
 Nachricht, daß unser innigstgeliebter, unvergeßlicher und
 herzensguter Gatte, Vater, Sohn, Schwiegersohn, Bruder,
 Onkel und Schwager, Herr

Konrad Pscheid

Hilfsarbeiter

uns am 29. Juni 1944, um 21 Uhr, nach schwerem Leiden,
 im 44. Lebensjahre, für immer verlassen hat.

Die Beerdigung fand am Sonntag, den 2. Juli 1944,
 um 15 Uhr, vom Trauerhause Leonhard i. d. B. 79 aus, auf
 den Ortsfriedhof statt. 433

Leonhard i. d. B., Marburg-Dr., Agram, am 1. Juli 1944.

In tiefster Trauer:

Aloisia Pscheid, Gattin; Aloisia, Johann, Felix und Reserl,
 Kinder, und alle Verwandten.

Das
 Verbandpflaster
LEUKOPLAST

ebenso
 klebkräftig
 und haltbar
 wie je zuvor!

Kleiner Anzeige

Verschiedenes

Bandagen aller Art, sowie Pro-
 thesen erzeugt die altbekannte
 Firma **FRANZ BELA**, Bandagist,
 Marburg/Drau, Herrengasse 5.

Lehrmädchen f.
 Gemischtwaren-
 handlung mit
 entsprechender
 Schulbildung u.
 Pflichtjahr wird
 sof. aufgenom-
 men. Zuschrift
 unt. »Industrie-
 ort, Unterstei-
 rer« an die
 Verw. des »St.
 Gospodars«. 736-6

Hausgehilfin,
 welche kochen
 kann und auch
 von der Land-
 wirtschaft ver-
 steht, solche
 vom Lande be-
 vorzuzt, wird
 dringend f. ein
 Kaufhaus am
 Lande gesucht.
 Anscr. in der
 »M. Z.«. 738-6

55jähriger ehe-
 maliger Säge-
 melster, jetzt in
 einem Eisen-
 werk geschied-
 en, sucht Ehe-
 bekanntschaft
 mit gutherzig.
 Fräulein oder
 Witwe (auch
 Kriegswitwe),
 womöglich mit
 kleinem Eigen-
 besitz oder
 Schneiderin. —
 Antr. mit Licht-
 bild unt. »Gut-
 herzig« an den
 »Staj. Gospod.« 740-12

UPOŠTEVAJTE
 PREDPIS
 LETALSKE
 ZASČITE!

Das KRANKENHAUS TRIFAIL

sucht tüchtige
Krankenwärterinnen
 nicht unter 18 Jahre alt. — Schriftliche An-
 frage oder persönliche Vorstellung im Kran-
 kenhaus Trifail, Verwaltung. 735

Abfälle: Altpapier, Hadern,
 Schneiderabschnitte, Textilabfäl-
 le, Alteisen, Metall, Glasscher-
 kauft laufend jede Menge Alois
 Arbeiter, Marburg/Drau, Drau-
 gasse 5. 4

Prothesen jeder Art — Leder —
 Leichtmetall — Holz-orthopädi-
 sche Apparate, Leibbinden, Gum-
 miestrümpfe erzeugt und bietet
 das führende Fachgeschäft **P.
 EGGER**, Bandagen und Orthopä-
 die, Lieferant sämtlicher Kran-
 kenanstalten und Sozialinstitute.
 Marburg/Drau, Meilingerstr. 2.

Amtliche Bekanntmachungen

Bekanntmachung

des Stillhaltekommissars für Vereine, Organisationen und Ver-
 bände in der Untersteiermark, Marburg-Dr., Kärntnerstraße 5/L

An die in der Untersteiermark und im Reichsgebiete an-
 wesenden Mitglieder des Sterbvereines Rotwein (»Pogrebno
 društvo Radvanje pri Mariboru«) werden in der Zeit vom
 10. bis 25. Juli 1944, und zwar von 9—11 Uhr vormittags, die
 entfallenden Anteile des abgelieferten Vereinsvermögens aus-
 gezahlt. 739

Die Auszahlungen werden mit 25. Juli 1944 beendet.

Der Stillhaltekommissar.

Hart und schwer traf uns die traurige Nachricht,
 daß unser lieber Sohn, Bruder und Vater

Josef Raschl

Gefreiter

am 10. Juni 1944, im Alter von 23 Jahren, an der Ostfront
 gefallen ist. 436

Sandberg-Strahleck, Kreis Pettau, am 4. Juli 1944.

In tiefster Trauer:

Alois und Anna Raschl, Eltern; Alois und Johann, Brüder,
 dzt. im Felde; Anna, Schwester; Ornik und Kolaritsch,
 Nichten; Leopoldine Murko, Braut, und alle übrigen Ver-
 wandten.

Im tiefen Schmerz geben wir die traurige Nach-
 richt, daß unser lieber Sohn und Bruder

Georg Ferk

Gefreiter

am 28. Mai 1944, im Alter von 20 Jahren, bei den Abwehr-
 kämpfen an der Ostfront gefallen ist.

Marburg-Dr., Lendorf, am 4. Juli 1944. 437

In tiefer Trauer:

Laurenz und Franziska Ferk, Eltern; Karl, Bruder; Fran-
 ziska, Schwester; Familien: Pulko, Tuschek, Kruppl und
 Stuppar. 437